

౧౯౨౫

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూన్ నెల 29-వ తేది సోమవారము
శ్రీ శ్రోధననామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస శుద్ధ అష్టమి ౮.

No. 76
సంచిక ౭౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపదాన చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద నొప్పులకు సంచీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొన్నపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

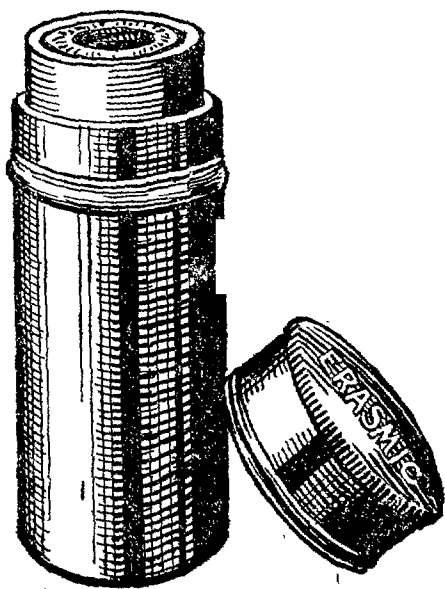
చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 వైరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ బొంబాయి.

సవరము బంగారము, కీము వెండికి, మొదటిరకం పువ్వురాక
ములకు, కంపులకు పూసినచేదము.

నమ్మకమైన నగలుదొరకు స్థలము

మావద్ద వెండిగొలుసులు, గిన్నెలు, తట్టలు,
కంచములు, కూబాలు, బంగారెగాజులు, గొలు
సులు, చెయ్యిఅడ్డిగెలు, నాగవత్తులు, వంకీలు,
నాగరలు, కామంతిబిళ్లలు, కంపుజబిళ్లలు,
మొదటిరకం పువ్వురాగము తోడులు, అంటుపో
గులు, బేసరీలు, క్లావరులు మున్నగునవి దొరుకును
బయటిపూరి అర్థరులు అతిజాగ్రత్తగా పంప
బడును. ఒకదఫా మాకు అర్పిచ్చిర మానమ్మకము
మీకు తెలియును,
సీమవెండికి, సవరంబంగారకు పూచీ విచ్చేదము.
తృప్తికరము గా లేనిచో వైకమువాపసిచ్చిదము.
బీచు పెంకటస్వామిశెట్టి
నగలవర్తకులు, కర్నూలు.

మీగడవలె సమృద్ధిగానుండు
నురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు.

పరాస్ మిక్
వే వింగుస్టిక్

పరాస్ మిపర్ ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని ప్రొకులందును దుకాణాదారులయొద్దను దొరకును.

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన
టాయిలెట్ అండు పోషధ
సంబంధమైన వస్తువులు

ఈశ్వోసబ్బు:—కార్పాకిక్ ఇతరదోషధసంబంధమైన
సబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు.
మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచేర్చబడినది. 3 లిక్విడ్ గలచెట్టై
1 కి ధర రూ 0.12-0. మర్నోఫ్రెయిసు దంతచూర్ణము:—తేత
పుల్లలతో దంతదొనననుచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే.
ప్రభుతో మర్నో ఫ్రెయిసు దంతచూర్ణము చేర్చి చంతవానను
పొందుట చాలా సులభము. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్ని
యు నిందులోగలవు. బుడ్డి 1 0.6-0; చిన్న పావు 1 0.2-0
నర్నో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు దోహదము
నను తగినపిండి. డబ్బా 1 కి రూ 0.10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0.8-0
హిందూదేశపుపత్రికమును, ధనముచే తియ్యబడినది.
SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu
Chetty Street, MADRAS
& Mr V. V. KRISHNA IYER Palgha

ఇల్లు విక్రయంపబడును

గుంటూరు అరండులు పేటలో శివాలయమునకు దక్షిణ
ముగావున్న మా బాబాయి, ప్రత్యేకదాహాహాలు, విడియ
లనున్న విక్రయంపబడును. విశేషవల్లం 1000 చ. గజములు.

తెల వు 8000 (వినిమిదవేల రూపాయలు)

N. B. గుంటూరు ప్రాజెక్టులో శ్రీ యెల్లెపెద్ది
పాంబూరా త్రొగారు పేటగారిని చూచిన వివరములన్నియు
తెలిసికొనుటకు.

శ్రీ జి. కోటిశ్వరశాస్త్రి,

క. మాన్యురేజ్యుర్య,

నర్మనాలయపురం, బెజవాడ.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

27-6-25 శనివారమునుండి 3-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములను మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని॥ మాడ
ప్రదర్శనము గలదు.

హాటన్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు

రూత్ ఇన్ ఆఫ్ రేంజి

అత్యుత్తము, తక్కువ చూడతగినది.

వెండ్రు నోటీసు

తిరుమల దేవస్థానం ఆస్పత్రికి యెదుట కట్టే
లాగు శాన్క్రా కాచిన రు 10,000 యెప్పిమేటు
గల యాత్రకులపెద్ద కట్టడపు పనికి తే 22-7-25
దీలు సాయంకాలం 5 ఘంటలవరకు తిరుమల తిరు
పతి వద్దరా దేవస్థానముల విచారణకర్తల వారి
పేరటికి ప్రత్యేకముగా డిపాజిట్టు వగను రు 250 లు
వనువుతూ కీలు చేయబడిన టెండర్లను వనువు
కోవచ్చును. నవరు టెండరు కవరుపై తిరుమల
దేవస్థానం ఆస్పత్రికి యెదుట, యాత్రకులపెద్ద
కట్టడింపనికి టెండరు అని వ్రాసి పుచ్చుకోవలెను.
కచ్చేరీ రోజులలో తిరుపతి దేవస్థానం ఇంజనీయరు
వారి ఆఫీసులో నవరు పనికి సంబంధించిన యెప్పి
మేటు, డ్రాను, కంట్రాక్టుదారుడు బడవడవలసిన
పరిమితి వివరము వద్దరా తనకేలును తెలుసుకొన
వచ్చును. మంజూరు కాబడిన లాగు తెలుసగల
తాకిడును పోస్టుబ్యారా నవపేరటికి రవానా చేసి
నది మొదలు 10 రోజులలోగా అచ్చుచేయబడిన
నమూనాలో తన స్వంత ఖర్చులతో, మంజూరు
కాచిన టెండరు అగ్రిమెంటును వ్రాసి యివ్వ
వలెను తప్పింకతట కంట్రాక్టును రద్దుపరచడమే
గాక టెండరుతో కట్టబడిన డిపాజిట్టును దేవస్థానం
ఖజానాకు జమకట్టి, కంట్రాక్టుదారుని జవాబు
దానిపై మరుయేలం వేయబడును.

వి. నాగేశ్వరరావు,

For విచారణకర్త.

విచారణకర్తలవారి ఆఫీసు తిరుమల, తిరుపతి,
వద్దరా దేవస్థానములు, తిరుపతి, 26-6-25.

నక్సన్ దంతచూరము:- పల్ల వ్యాధుల న
సాగట్టుటకు ఇదియే
మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,

నెం. 1 ఆలంగా రైల్వేస్టేషన్ దిగువ శ్రీ మదరాసు.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము

బుక్స్ డి పో వ్రాం చి

331, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

కోడినవారికి క్యాటలాగు పంపుదుము.

నాటకముయొక్క ఉత్పత్తి

దాని సంక్షిప్త ఇతిహాసము

(తిక్కనైని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి గారు)

"వచనక విహారోయం సంశ్లావ్య శూద్రజాతిషు
తస్మా త్స్వజా పరంవేదం పంచము సార్వవర్ణికేం.
ధర్మ్యం యశస్యామాయుష్యం హితం బుద్ధి వివర్ధనమ్,
చోకోపదేశ జననం నాట్యమేరద్భవిష్యతి."

పిల్లలు బాల్యావస్థలో పగమానంద భరితులైనపుడు గం
తులునేయుదురు. దుముకుదురు. చప్పట్లు కొట్టెదరు. సంతో
షము మితిమీరిన మిడట ఆకెల్లలు కంతమునుండి వివిధములగు
స్వరములు పాడెదరు. ఉపర్యక్తకార్యములవలనే సృత్యము,
గానము, వాద్యము ఉత్పన్నమగుచున్నవని పాశ్చాత్యులు సిద్ధాం
తకొనిరి. మనపూర్వజులగు భారతీయుల అభిప్రాయము
ననుసరించి నాట్యము ఆనందస్వరూపుడగు పరమేశ్వరుని కృప
వలన ఉత్పన్నమయినదని చెప్పవచ్చును. భారతీయుల అభి
ప్రాయముల ననుసరించి మహర్షుల ప్రార్థన విని బ్రహ్మయ్యుక్ ఇ
త్యాది చతుర్వేదముల సాహాయ్యమువలన ఈ పంచమవేదముగు
నాట్యశాస్త్రము రచించెనని చెప్పవచ్చును. ఈ పంచమవేద
మున నాట్యశాస్త్ర నిర్మాణమునకు ఋగ్వేదమువలన పాఠము,
సామవేదమువలన గాపము, యజుర్వేదమువలన అభినయము, అ
ధర్వవేదమువలన రసము తీసికొనబడెను. ప్రప్రథమము ఈ
నాట్యశాస్త్రము స్వర్గములో దేవతల ప్రయోగించిరి. మెల్లగా
ఈనాట్యశాస్త్రముయొక్క ప్రయోగము భూలోకములోకూడ
అభివృద్ధి గాంచెను. భరతుడు ప్రభృతులగు మునులు నాట్యశా
స్త్రమునుగురించి అనేక గ్రంథములు రచించిరి. వాటిలో
భరతనాట్యశాస్త్రము, నాట్యప్రదీపిక, నాట్యదర్పణము, నాట్య
లోచనము, నాట్యశేఖర్, నాటకావతార్, నాటకరత్నకోష్, నాట్యసర్వస్వము,
రూపచింతామణి, సృత్యవిలాస, అభినవ
భారతి, సంగీతకల్పతరు, సంగీతసర్వస్వము, భాషప్రకాశికా,
దశరూపక ఇత్యాది గ్రంథములు సుప్రసిద్ధములు.

వైదికకాలములో నాట్యముండెను. దీనియొక్క ప్రమా
ణము ఋగ్వేదములో నున్నది. ఉపాసమయవర్ణనములో
"సర్" అనుశబ్దము వచ్చినది. అపునమాడ సృత్యము, గానము
ఉన్నదని వైశబ్దమువలన స్పష్టమగుచున్నది. పౌరాణిక సమయ
ములోకూడ భారతవర్షములో నాట్యశాస్త్ర ప్రచారముండెను.
శివుడు నాట్యమాడియుండెను. పార్వతి లాశ్యమాడుచుండెను.
విష్ణువు మోహినీరూపము ధరించి నాట్యముచేసి యుండెను.
శ్రీకృష్ణుని పుత్రుడు అనేకరాజుల మహర్షుల సమ్యుఖమున ఒక
నాటకము ప్రయోగించి చూపించెను. "పరాశర్య శిలానిభో
భిక్తనటనూత్రయోః శిలానినోపటాః" "కర్మం దశాశ్వాదిభిః
కృతాశ్వినోపటాః" ఈపాణిని సూత్రములవలన పౌరాణిక సమ
యములో నాట్యశాస్త్రప్రచార మున్నట్లు తేటతెల్లమగుచున్న
ది. ఇతిహాసముయములో యావద్భారతవర్షములో సంస్కృత
భాషప్రచార మున్నపుడు నాటకములు సర్వాంగసంపూర్ణము
లై యున్నట్లు కాళిదాసు, భవభూతి, షేక్స్పియర్ ఇత్యాది
కవుల నాటకములవలన విదితమగుచున్నది. ఈ నాట్యకళ మన
దేశమునుంచే పాశ్చాత్యదేశములలో వ్యాపించెనని బాబూ భార
తేంద్ హరిశ్చంద్రగారు వచించిరి. ఈనాట్యకళ ముసల్మాన్
ఆక్రమణమువలన భారతవర్షములో అడుగంటెను. పదియవ
శతాబ్దములో కాశీపురవాసులగు సుప్రసిద్ధ సంస్కృతపండితులు
అంతిమ సంస్కృతనాటకము ఆడియుండిరి. ముసల్మాన్
ఆక్రమణము మొదలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వాగమనమువరకు నాట్య
కళ మనదేశములో లేదు. ఇప్పు డిప్పుడు మనదేశములో నాట్య
ప్రచారము అత్యధికముగ ఉన్నది. ప్రప్రథమము భారతవర్ష
ములోను గ్రీకుదేశములోనే సుప్రసిద్ధ నాట్యచార్యు లుద్భ
వించిరినియు, ఇటలీ నాట్యకళయం దభిరుచి కలవారున్నారని
యు, ఆంగ్లమహాకవియగు ప్రాఫసర్ వార్డగారు నుడివియున్నా
రు. క్రమేణ షేక్స్పియర్ వంటి అప్రతిమాన ప్రతిభాశాలులగు
మహాకవుల ప్రతిభావిశేషమువలన పాశ్చాత్యదేశములో ఇప్పు
డిప్పుడు నాట్యకళయం దభిరుచి ఉత్పన్నమగుచున్నది. ఈ
ప్రకారముగ ఫ్రాన్స్ లోరేనీ, ఇటలీలో ఆల్ఫ్రేడి, జర్మనీలో
శిల్ర్, స్పెన్లో లోపడి షేగా. ఇత్యాది సుప్రసిద్ధనాటక
కర్త లుద్భవించి అనేక నాటకములు లిఖించి నాట్యప్రచా
రము చేసిరి. అప్పటినుంచి నాట్యకళ దినదినాభివృద్ధి గాంచు
చున్నది. ప్రప్రథమము, రోమనులు నాటకమును అతిహేయ
ముగా చూచుచుండిరి. తరువాత నాటకముయొక్క ఉపయోగ
ము, ప్రాశస్త్యము గ్రహించిరి. ప్రాచీనకవులు గ్రంథములలో

సలులకు మిక్కిలుగా భావించిరి. రాజాధిరాజులవద్ద అనేకనా
టకాలు ఉన్నట్లు ఇతిహాసమువలన విదితమగుచున్నది. రాణు
లు, రాజపుత్రులు మహాజ్ఞానులగుచుండిరి. అనేక ఇతిహాసగ్రం
థములు ప్రమాణములు. పాశ్చాత్యపు పూర్వపుకవుల ప్రతిభ నా
ట్యరచనవలనే వెల్లడియయ్యెను. యూరోపియన్ షేక్స్పి
యర్ డ్రాయిడన్, బెంజామిన్, గోల్డ్స్మిత్, జాన్సన్, ఐడిస్, షే
నిస్, త్రానింగు, స్వీనవర్మ అప్రిక్, జర్మనీయొక్క శిల్
ర్, గేటీ, గ్రీసుయొక్క మహాకవి హోమర్ మరియు భారతదేశ
ముయొక్క కాళిదాసు, భవభూతి, శూద్రక్, నారాయణభట్ట
ఇత్యాది మహాకవులు నాట్యరచనవలన విశ్వవిఖ్యాత పురుషుల
యిరి. మనపూర్వజులు నాట్యప్రచారమును అభివృద్ధిగాంచిరిని
ఇతిహాసమువలన తెలియుచున్నది. కాని ప్రస్తుతము మనము నా
టకమును నిర్లక్ష్యముగ చూచుచున్నాము. కాన మహానీయులారా,
నాట్యకళను ఉద్ధరించుడి!

ది మద్రాసు అండు నదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టి సు

మాన్ సూన్ సమయముగా నుండుటచే వెస్టర్న్ గాల్
మిటరుగేజుమీద రాత్రికాలముందు బోవుబండ్లు ఆపుచేయ
బడినవి.

లోండా, కొల్లెంట్టేషనులకు మధ్యబోవు ఈదిగువతెలుప
బడినబండ్లు మరల తెలుపునంతవరకు ఆపుచేయబడును.

నెం 27 రు అవ్ మిక్స్డ్ లోండానుండి రాత్రి 2 గం.
45 ని॥ బయలుదేరి కొల్లెం ఉదయం 6 గంటలకు చేరునదియు.

నెం 28 రు డౌన్ మిక్స్డ్ కొల్లెంనుండి రాత్రి 8 గం-
35 నిమిషములకు బయలుదేరు లోండా రాత్రి 1 గం- 35
నిమిషములకు చేరునదియు.

ప్రథమమున వ్రాయబడిన
కాశ్మీర కొక్కొక శాస్త్రము

కాశ్మీర సంస్థానము మహారాజుగారిగు శంభు
సింగుగారి ప్రధానమంత్రి పండిత కొక్కోగారి చరి
త్రముకూడ ఇందులోగలదు,

72 అధ్యాయములు, "9 + 6" పైజాది, 112 చిత్రపట
ములుగలవు కాలికోడెండగులవి. ఇందులోగల విషయముల
సారాంశము. పద్మిని, చిత్రేణి, శంఖిని, హస్తిని అను నాలుగు
స్త్రీజాతుల నాలుగు పురుషజాతుల వర్ణన; స్త్రీపురుషులకు
అవయవములు, ముఖలక్షణములందు గలభేదములు; చంద్రుడు,
నక్షత్రములు యేదేరాత్రులందు; గంటలందు అనుకూలముగా
నుండునది; ముట్టు, అందుకు సంబంధించిన వ్యాధులు, చికిత్సలు
గర్భము, ఏదేమాసమునందు ఎట్లుండునది చిత్రపటముతో
సహా వివరింపబడినది; గర్భిణీస్త్రీ అనుసరించవలసిన విధులు;
ఎట్టిబాధలేక ప్రసవముగటకు కావలసినవిధులు; జీవితమును
ఎంతకాలము వరకైన వృద్ధిచేసుకొనుటకు కావలసిన చికిత్సలు;
ప్రజలుగల వరుంబడి వారికిగల స్థితిగతులను బట్టి బిడ్డలు
పుట్టుటకైగల సాధనములు; తలచినట్టి గుణములుగల మొగలేక
ఆడబిడ్డపుట్టుటకు గల విధులు; పుట్టుటకు మునుపే ఆడబిడ్డనా
లేక మొగబిడ్డనాయని తెలుసుకొనుట; గర్భముగా నున్నప్పుడు
ప్రసవమైనతరువాత స్త్రీకిగల సౌందర్యమును కాపాడుకొను
టకు కావలసిన విషయములు, బిడ్డలులేనివారికి బిడ్డలుగలుగు
టకు అవలంభించవలసిన విధులు మొదలగునవి ఇందులోగలవు.
ఇవిగాక ఆనందమును కలిగించు ఇతర విషయములు; దీర్ఘ
వ్యాధులకు చికిత్సలు, యిచ్చట తెలుపుటకు వీలులేని కొన్ని
విషయములు మొదలగునవి కూడగలవు. మొదట సంస్కృత
మందుండినది ఇప్పుడు ఆంగ్లభాషలో వచనముగా తర్జుమా
చేయబడినది. అన్ని విషయములు అతివిపులగా అందరికీ విశేష
మగునట్లు చక్కగా వ్రాయబడినది. హిందూకామశాస్త్రము
నందు ఇది చాల ప్రాచీనమైనట్టియు. అపరూప మైనట్టి గ్రం
థము. యిప్పటికి 56000 ప్రతులు ఖర్చయినవని పూచీగా చెప్ప
గలము. పుస్తకము 1 కి చిత్రపటములతో సహా ధర రు. 4-0-0
లేక 7 పిల్లింగులు.

International Publishing Company,
International Buildings, Ludhiana, (Punjab)

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

ప్రజాసౌఖ్యమే కాంగ్రెసువారి సౌఖ్యము
ప్రజలకష్టమే కాంగ్రెసువారి కష్టము.

కొత్వాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు

ఏడుబావులు

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

సావుకారుపేట

సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారు

ఎస్టేషన్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

ఎగ్మూరు

డా॥ పి. లక్ష్మీపతిగారు

మైలాపూరు

కె. భాష్యంగారు

తండియార్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

టి వెలిస్ బేసిన్

ఎం. సింగార వేలుశెట్టిగారు

కోపాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యంగారు

ముత్యాలపేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

*** **

గత శని, ఆదివారములందు వరుసగా మైలాపూరులో కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు కె. భాష్యంఅయ్యంగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకును, ఆదివారము డా॥ ఆచంటలక్ష్మీపతిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకును ఎగ్మూరునందును, సభలు జరిగెను. రెండుసభలకును విస్తారముగ ప్రజలే తొందరి. దేశీయగీత గానములతో సభ ప్రారంభింపబడెను.

ఏ. రంగసామి అయ్యంగారు:—చెన్నపురి కార్పొరేషనులో ఈ మారు 10 స్థానములు ఖాళీ గాబోవుమన్నవి. ఆపది స్థానములకును కాంగ్రెసువారు పదుగురు కాంగ్రెసువారులను అభ్యర్థింపగ నియమించి యున్నారు. అందీ డివిజనుకు శ్రీమాన్ కె. భాష్యమయ్యంగారు అభ్యర్థిగ నియమింపబడిరి. ఇదివరలో జస్టిసుపక్షము కార్పొరేషనులో ప్రవేశించి పౌరులకు ఎంతవరకు మేలు గలిగించిరో మాకెల్లరకు తెలియును! కాన కాంగ్రెసువారికే మీవోట్ల నొసంగవలెదము.

ఈ డివిజనుకు రెండవ అభ్యర్థియగు టి. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు సమర్థులే. అనుభవజ్ఞులే కాని ప్రజాసేవకులై అధికారపదవులకు గౌరవములకు దిరుదులకు ఆశించని కాంగ్రెసుపక్షముందు జేరవచో ఇంకొకరిని కాంగ్రెసు తరపున నియమించుట కగత్యముండక పోయెడిది. కార్పొరేషనులో జస్టిసువారు ప్రవేశించి ఇప్పటికి 140 లక్షల రూప్యములు రూమును గావించిరి. మరియు గావించిన దుర్వ్యయములనేకములు. కావున పట్టామంపలి జనుల కెల్లరకు సౌకర్యము లొనగూర్చుటకును, సక్రిముముగ కార్పొరేషను దృవ్యమును వెచ్చించుటకును, ప్రజాసేవజేయుటకు దీక్షబద్ధులైన కాంగ్రెసువారికే మీవోట్ల నొసంగుడు. కె. భాష్యమయ్యంగారు మహాత్ముని సిలుపు ననుసరించి కాంగ్రెసు ఉద్యమమున కెంతయో సాయపడుచున్నారు. వారెట్టిపదవులకుగోని దిరుదులకుగాని ప్రభుత్వమునలగాని యాశించి అభ్యర్థిగ నుండలేదు.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ఈడివిజనులో జస్టిసు పక్షముధికముగ లేదని తలచుట ప్రమాదము. వైకమునందు సత్యాగ్రహము జయమును బడసిరి. కాంగ్రెసు ఉద్యమముందు బాతి ఎంతో ప్రయత్నములు ఆధిక్యతలులేవు.

కాంగ్రెసు కక్షివలె దేశప్రాతినిధ్యము నెహించినట్టియు, స్వాధీనమొనరించిన కక్ష దేశమునందు వేరొందులేదు. జస్టిసు పక్షాది ప్రభులు పరిస్థితులబట్టి స్వాధీనమై యభిప్రాయ

ముల మార్చుకొనుచుందురు. డా॥ సి. నరేశముదల్యంగారుగారు లకు నిదర్శనము. దేశముకొరకై ఎట్టిబాధల ననుభవించుటకు, జైలుకుబోవుటకు కాంగ్రెసువారు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. సహాయనిరాకరణోద్యమములో 25 వేల దేశీయులు కారాగారమున కంపబడిరి. మితవాద, సేవనలిస్తు, జస్టిసుపక్షములవారు జనసామాన్యమునకును, పంచమజాతికి నెంతయో సేవజేయుచున్నామని బూటకపుపల్కు వేయుచున్నారు. వైకమునందలి సత్యాగ్రహోద్యమమున కెందరు మితవాదులు, జస్టిసు వారులు తోడ్పడిరో తెల్పుడు! ఈ డివిజనుకు స్వరాజ్య పక్షే తర అభ్యర్థియగు టి. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారిని స్వరాజ్యపక్షముందు జేరుటకు పలుమారులు కోరితిమి. వారందులకు సమ్మతించలేరే. కాన కె. భాష్యమయ్యంగారిని నిలుపవలసి వచ్చినది. ఇతడు నెనసించు బ్రాహ్మణప్రముఖు లెల్లరకిది పరీక్షసమయము. స్వరాజ్యము నపేక్షించువారైనచో దేశక్షేమముగోరుచో తప్పక కాంగ్రెసువారికే వోట్లనొసంగి మైలాపూరు ప్రసిద్ధిని నిలుపవలెను.

వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు:— భాష్యమయ్యంగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు స్వరాజ్యపక్షమునకు రి ముఖ్యునూ తొముటు గలవనిరి. 1. ప్రభుత్వోద్యోగములుగాని వేతనముల గాని అభిలషింపకుండుట 2. ప్రభుత్వమువారి యనుగ్రహము నాశించి సలూములు చేయకుండుట, ప్రభుత్వవిధానమును అంత మొందింప సమకట్టినవార మగుటచే వారిమన్నన, గౌరవము లనవసరములు రి. జస్టిసుపక్షము నందువలె బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణీతర విభేదములుగాని, హిందూ మహమ్మదీయ భేదములు గాని లేవు. ఏజాతివారైనను స్వరాజ్యపక్షముందు జేరి ప్రజాసేవకులై యుండిన జాలును. కాంగ్రెసు వహత్యుని యాదేశములు తప్ప వేరొక నియామకము లేదు. కె. భాష్యమయ్యంగారు సహాయ నిరాకరణోద్య మారంభమునుండి ఖద్దరు ప్రచారమున కెంతయో తోడ్పడుచున్నారు. స్వరాజ్యమున మనదేశముందలి ప్రజలెల్లరకు తినతండి, కట్టుకుడ్డ యుండుటయే. మీరు కట్టుకుడ్డలకై విదేశములపై నాధారడియన్నంతవరకు స్వరాజ్యము దుష్కరమని మహాత్ముగాంధిగారు చెప్పి యు న్నారు. మహాత్ముగాంధియందు భక్తిగలవారైన, వారియుపదేశములందు విశ్వాసముండేవార కాంగ్రెసువారికే లెక్కపెట్టుట లెక్కయేమనగవలెను. మైలాపూరు బాతీయతత్వమును చెట్టించేరు. ఇంకొక మూరి రంగయ్యంగారు మచ్చగు దేశభక్తు లెందరో నెనసించి యుండిరి. కావున వారి చేరుప్రతిభలను నిలుపవలెననిన కాంగ్రెసువారిచే ఎన్నుకొనవలెను. మీపట్టుమును మీరు పరిపాలించుకొనుట కసమర్థులై యుండినచో స్వరాజ్యమునుగూర్చి మాట్లాడుటలకు నినుమంతయు లాభములేదు. నగరపరిపాలన సంఘమును నెవరమకొని అందు శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారిసంటి నాయకుని అగ్యత్యులుగ చేయదలచుకొనిన నేటి ముదియే పునాదులుజేయవలెను. అట్టి పునాదిని నిర్మించుట కొరకుగాను కార్పొరేషనులో ఖాళీయగు స్థానము లన్నిటిని కాంగ్రెసువారి వశము జేయవలెను.

ఆదికేశవులు నాయకరుగారు:—కార్పొరేషనులో జస్టిసుపక్షమువారు గావించిన అక్రమకార్యములను వివరించుచు కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనునందు ప్రవేశించక పూర్వము బాతీయనాయకు లెవరికిని కార్పొరేషనునగు స్వాగత మొసంగక కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించిన పిమ్మట భిత్తివెండి మహాత్ముని సన్మానించిరి. దేశభంధు బ్రాహ్మణుని మరణమునకు సంతాపముకెల్లట కన్ని పక్షములవారగును మున్నగుచు లేచి మాట్లాడిరి. ఈయన రత ఎప్పటినుంచి గలిగినది? కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించిన నాటి నుండియేయనిపల్కిరి. బాతీయపతాకసంకర్షమును వివరించుచు కార్పొరేషను కాంగ్రెసువారి వశమైనచోగాని ఇట్టి బాతీయమనకరములకు పనులకు అంతయుండవలసి సర్దిచి. ప్రతిపక్షముల జేయు యత్నలకు, పెట్టుభివలకు లోబడకుడు. ప్రజాసేవయే పరమావిధిగాగల స్వరాజ్యపక్షమునకే మీ సమ్మతు లొసంగుడు, ఖద్దరు ధరించుటకే భిత్తివెండి అధికార వర్ణమువారి గౌరవమున కాశించువారికి మీవోట్ల నొసంగరాదు.

అ. కొమమిశ్రామగారు:—ఖద్దరుపరమపురపాలకసంఘములను నెవరమకొనుటకు కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించుకొనలేదు. గతనవ్వరేమే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు కార్పొరేషనులో 7 స్థానముల వశపరచుకొనిరి.

ఇదివరలో కార్పొరేషను సభ్యు లెవరును ప్రజలకు బాధ్యులై యుండలేదు. కాంగ్రెసువారు ప్రజాభిప్రాయముపై నాధారపడియున్నారు. గత 5 సం॥ ల నుంచి ముందు పట్టణ పెట్టి స్థితిగలవలకు లోకైయున్నచో యాచిన కార్పొరేషనులోని జస్టిసుపక్ష పరిపాలనాఫలియము తెలియగలదు. అధి

కారవర్గముయొక్కగాని, విదేశీయులయొక్కగాని అనుగ్రహము నుగోరి వారి నాదరించుచు వచ్చిరి. మాడిలిగారు కార్పొరేషనులో మానమునకు రు 2500 లు వేతనము స్వీకరించుమండిరి. వారెవ్వంగమును విరమించుకొన దలచినపుడు కెలకు 15 దినములు కార్పొరేషను పని జూచునట్లును, ఆలోచన ఫీజుకుగాను కెలకు రు 1500 లు వేతనము నిర్ణయించి, ఇంగ్లండునందలి ఏజన్సీకి పరి రు 1500 లును ఒసంగుటల అంగీకరించిరి. కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించినపిమ్మట ఆతీర్మానము నెదిర్చి తీసివేసితిమి. టార్ముకుంపెనీవారి విషయములలోను ఇట్లే జస్టిసుపక్షము వారు ప్రవర్తించిరి. గత నవ్వరము చెన్నపురిపౌరులు 7 గు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనుటలకు పౌరులు కార్పొరేషను వ్యవహారములలో మార్పుగలగవలెనని కోరుచున్నటుల స్పష్టము. రాబోవు ఎన్నికలందును అట్టియంతాహతీతయమునే జూపిన కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో బహు జనసంగ్రహల వారై ప్రజాసేవ చేయగలరు. ఇప్పటికి 6 గురు సభ్యులు మా పక్షముందు చేరిరి. ఇంకను అట్టివారిని మే మహాహ్నింతుము. కావున కాంగ్రెసు వారికే మీవోట్ల నొసంగుడు!

యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ చక్రవర్తి అయ్యంగారు మాట్లాడిన పిమ్మట సభ ముగింపబడెను.

ఎగ్మూరునందు బహిరంగ సభ

డా॥ ఆ॥ లక్ష్మీపతిగారి కే వోట్లనొసంగుడు

నిన్నటిదినము సాయంత్రము ఎగ్మూరు గంగురెడ్డి వీధియందలి బహిరంగసభ కధ్యక్షులగు సుశీమహ్మదుగారిట్లు నుడివిరి. నగర పరిపాలన సంఘమును నెవరమకొనుటకు కాంగ్రెసువారు గత వత్సరమే నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రజాపక్ష మునహించి ప్రజలకు సౌఖ్యము లొడగూర్చునుదేశముతోడ వారందు ప్రవేశించిరి. కార్పొరేషనులో ఇదివరకనేక అక్రమకార్యములజరుగుచువచ్చినవి. ఇదివరలో కార్పొరేషను సభ్యులైనవైన నగరమందు సభలు గావించి ప్రజలకు కార్పొరేషను విషయముల తెలిపియుండిరా? ప్రజలకోరికలను, గడ్డములను విచారించిరా? అట్టికష్టములొలగుట కేమైన సదుపాయములు గావించియుండిరా? మీ కనేక భిక్షములుగల్గించి, ఎన్నికలకుయత్నము లొనర్చుట స్వీకరింప, తప్ప ప్రజలకెట్టి శ్రేయముగల్గవలెనో తెలుస? యు. జస్టిసు, కాంగ్రెసుపక్షములకు సత్యాగ్రహము వారయకలెనవిషయియది. భారతదేశమును స్వరాజ్యభావ దురయింపమన్నాడు. ప్రజలెల్లరు జ్ఞానోపబిష్టులైరి. స్వరాజ్యస్పృహ మొచ్చినది. స్వరాజ్య సంపాదన తమ ధర్మమని నమ్మి అందులకు కృతనిశ్చయములై యున్నారు. ఈ మహాసంగ్రామమే శత్రుయు ఆటంకపరుపజాలదు. కాన డా॥ లక్ష్మీపతిగారి నే మీరెల్లరు ఎన్నుకొనవరని విశ్వసించెదను.

దొరసామిఅయ్యంగారు:—ప్రస్తుతము కార్పొరేషనుకు పోటీజేయుటకు రెండవక్షులుగలరు. ఒకటి కాంగ్రెసుకక్షి. రెండవది జస్టిసుకక్షి. ఇందుప్రజులు ప్రభుత్వమువారిలో ప్రతిభు తించుటకు భిత్తివెండి ప్రజామహాకార్యము లొనర్చువారు. రెండవవార విరుదులగు, ఉన్నతాధికారముల కావించి ప్రభుత్వమువారికి నెరుకతాళముజేయువారు. ప్రజోపయోగకరములగు కార్యములొనర్చుటకు జస్టిసువారెల్లప్పుడు వెనుదీయుచుందురు. కావున మీరు నగరపరిపాలనలో బాధ్యుల బడవలెననిపించుట క మీవోట్లను కాంగ్రెసు వారికే యొసంగవలెను. చాలుగాగ మాట్లాడుచు ఖద్దరు, అస్పృశ్యత, సత్యాగ్రహంపరసహాయముల పొమ్మన్నవని గూర్చి చున్నట్లందిరి.

ఎస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యంగారు మాట్లాడినపిమ్మట సభ ముగింపబడెను.

చీజ్ బండ్:—నరే పోయిన వీర్యమును గట్టి పాటులకు లోకప్రసిద్ధి తెందినది స్వప్నమందుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము స్థితిమనుచున్న యెడల తత్కణంనిలిపివేయును గుసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యశ్వతమొనమును. ఎంతెలలహీనుని కయిను రెండుగంటలలో నరములకలమునిచ్చి సంసారముఖము ననుభవించునట్లు జేసి సంతానములగుగ జేయును. ఈ క్షేత్రము రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ॥ 1-కి రు 2-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్య వైద్యశ్రమం,
13 బై రామకృష్ణ, మద్రాసు.

ఆంధ్ర వేశమ-స్థానిక సంఘములు

[illegible]

తరువాత ఆ గ్రంథాలు లేని ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయమున కందినను తోడ్పడవలెనని చెప్పిరి. సభ్యులు వారికి అంగీకరము నిచ్చిరి.

స్థానిక సంఘములలో ఈ ప్రతి ప్రత్యుత్తరములు వెనుక
బడియుండు ననువదంతి యున్నది. ఇట్లు లుండినందులకు
క్రద్ధహోంబి ఎక్కువకాలము ఈపరిపాలనతో వినియోగింప
దరుగాక!

శ్రీవారపు సుబ్బా గావు.

చట్టి చిన్నపూరయ్య, బి. ఏ.

చింతన దాసు

ఈనెల 25 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగుయిండి యూపిటికలో ప్రకటించబడు ప్రధాన వ్యాసము

“మానవసింహము మహి నొగినది. పంగరాష్ట్రమునకు వైభవము ప్రాప్తించినది.” “దాసుగారియందు లోపములు కలవనియే నేను చెప్పెదనుగాని ఆయనసానమున నిలువ. గల వారు మరెవ్వరును లేరనిగూడ నేనే యొప్పుకుందును” అనియొకరు కొన్ని వారములక్రిందట నాతో చెప్పిరి. ఆసంగతి నేనుఖుల్నా లో బహిరంగపరచితిని. తెలుపగా “అది యదార్థమే రహస్యమని పదవి సధిష్ఠింపగలకవిని నేను పేర్కొనగలిగినచో దాసుగారి స్థానమున నిలువగలిగిన నాయకునిగూడ పేర్కొన గలుగుదును. కొంతవరకైన సమాచారము లు ని పేర్కొన దగినవారైన నెవ్వరును పంగరాష్ట్రమున కనబడరు.” అని ఆచార్య ప్రభులచంద్రరాయగారు నుడివెరి. దాసుగారు సమాప్త సంగ్రామవిజేత. వారి బౌదధ్యము మితిమీరినది. లక్షల నాగిం చిరిగాని ధనమును కూడబెట్టలేదు. కట్టుకొనిన భవనముగూడ దానమొసంగిరి.

పంజాబు కాంగ్రెసువిచారణసభు సందర్భమున 1919 లోనే నాకు దాసుగారిలో మొదట పరిచయము గలిగినది. దాసుగారు మిక్కిలి గొప్ప న్యాయవాదియనియు, నిరుపమాన డగు వక్తయనియు నేనదివరకే వినియుంటిని గాన కొంత అను మానముతోను దిగ్భ్రమతోను నేనాసభను వెళ్లితిని. ఆయన సభుటుంబముగా మోటారుకారులతోవచ్చి గొప్ప సంస్థానాధిపతి వలె మహావైభవముతో నుండెను. నామనస్సున కది తృప్తికర ముగా కనబడలేదు. హంటరుసంఘమువారి ఎదుట సాక్షులవచ్చా రణనుగూర్చి ఆలోచించుటకే మాసంఘమేర్పరుపబడినది. దాసు గారు అద్భుతప్రజ్ఞతో సాక్షులను అడ్డుపాట్లువేసి నిజమును వారొప్పుకొనునటుల చేసి సైనికపరిపాలనమునందుగల లోపముల గుట్టును బట్టబయలు చేయసాగిరి. నా సంగల్ప మదిగాదు. అందువలనచే నాయన వాదించితిని.

రెండవసారి నే నాయనకు కలిసికొనినపుడు నేనుతెలిపిన సంగతులన్నిటిని దాసుగారు కాంతముగావినిరి. అందువలన నాకు చి త్రాంతికలిగినది. మరి చాలమంది నాయకులతోగూడ నాక పుడే పరిచయము కలిగినది. అంతవరకును నేను కాంగ్రెసులో శ్రద్ధగా పనిచేసియుండలేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో పనిచేసి యుం టిని మాత్రమే వారెరుగుదురు. ఐనను అపుడు దాసుగారును తక్కినవారందరునుగూడ చాల ఆదరమునుచూపి అరమరికను తొలగించివేసిరి. నే నా సంఘమునకు అధ్యక్షుడ ను గా ని య మిం ప బ డి తి ని. “నేను మీతోనే కీభవింపజాలనపుడు ఆసంగతిని తెలిపెదనుగాని. మీపరిష్కార మునకు బద్ధుడనయ్యెదను.” అని దాసుగారు వాగ్దానముచేసిరి. అప్పటికే కొంత పరిచయముకలిగినది. అనుమానము తీరినదిగాన ఆయన అభయ మిచ్చుటతో చాల ధైర్యముకలిగినదిగాని నాక ప్పటికి భారతదేశ సంబంధములను రాజకీయములతో పరిచయ ము చాల తక్కువగానుండెను. దాసుగారట్టి విశ్వాసమును, వెల్ల డించుటచే చాల విడియముకలిగినది. ఐనను కట్టుబాటులక్షణ ముట్టిది. రాజైనను కట్టుబాటుకు బద్ధుడుకాకతప్పదు. తన నా కరుకే రాజిట్టి అధికారమునిచ్చియుండినను ఆసమయమున రాజుగూడ నాకరు అడ్డుకు బద్ధుడుగాక తప్పదు. నిజముగ నేనట్టి నాకరునితిలోను దాసుగారు రాజాస్థిలోనే యుంటిమి. దాసు గారు మిక్కిలి అద్భుతమగు విధేయతను చూపిరి.

అమృతసరు కాంగ్రెసులో మే మందరమును సమావయా ఘటమేగాని అట్టిభక్తిని భే య త ల ను వారుచో పనవసరములేదు. అచట కావలసినది సహేతుక వాదమే. అచటనే నేను కాంగ్రెసులో తొలిసారి వాదించుట తలపించినది. అందరును విషయసంపన్ను లేగాని పట్టుదలను వదులుట కెవ్వరును సమ్మతించుటలేదు. పండిత మదనమోహనమాలవ్యాసారందరి తోడను మాటలాడి సామరస్యమును కలిగింప జూచుచుండిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రాధభ కర్ణాక్షతపహించిరి. దేశబంధు దాసు, లోకమాన్యతిలకుగారులు సంస్కరణములను గూర్చి ఒండొరులకు నచ్చకెప్పజూచుచుండిరి. కాని ఎవరికిని గూడ నది నచ్చకుండనేయుండెను. నేను మధ్యన రిన్నెతిని. అప్ప టికి ఆలీనోదరులకును నాకును పరిచయ మంతే హెచ్చుగాలేదు. దాసుగారిశిర్యానమునే బలపరుపవలసి ఆలీనోదరులు నాకు సలహానిచ్చిరి. “విచారణసయమున మీరుచేసిన ఘనకార్యము నకు భంగమును కలిగింపవలదు” అని మహమ్మదాలిగారు సవిష యముగ చెప్పసాగిరి. కాని నాకది బొత్తిగా నచ్చలేదు. సింధు దేశనాయకు లగు జయరామదాసుగారు రాజీని నూచించు నా కొక చీటి ప్రాసిపించిరి. ఆయనతో నాకు బొత్తిగా పరిచయము లేదుగాని ఆయనమొగమును కండ్లను నన్నాకర్షింపగలిగెను. ఆయననూచనను నేను చదువగా జాగుగా కనబడినది. నేను దానిని దాసుగారికిచ్చితిని. మాపక్షమువా రందరు సంగీరించి నచో నా కాక్షేపణలేదు” అనిదాసుగారినిరి. పక్షమువారి అంగీ కారమే దాసుగారికిప్రధానము. ఆయనకు ప్రజలపై అత్యధికమగు భటుకుబడిటగుటకు ముఖ్యకారణము స్వపక్షాభిమానమే. లోక

మాన్యడు దీనిసంతకు కనిపెట్టుచుండెను. దాసుగారాచీటిని తన పక్షమువారికి చూపించుచుండిరి. వేదికపై మేముచేరి యిటుల నా లోచనలు చేయుచుంటిమి. పండిత మాలవ్యాసగారు ఉపన్యాస పీఠమునందు నిలచి గంభీరోపన్యాసము నొసగుచున్నను క్రిగంట ముమ్మగుడ జూచుచునేయుండిరి. “దాసుగారు రంగీకరించిన చాలు. నేనాచీటినిమాత్రం నవసరములేదు” అని లోకమాన్య డనెను. ఆమాటలను పండిత మాలవ్యాసగారు విని నాచేతిలోనున్న చీటిని లాగుకొని సమాధానము కుదిరినదని సభలో ప్రకటించిరి. గంభీరకరతారస్వములు చెరిగినవి. వివరముల నన్నిటిని నేను సభ వారి కెరిగించితిని. దాసుగారి ధైర్యవైర్యములను పలుకుబడి యును సహేతుక వాదమును స్వపక్షాభిమానమును బాగుగావెల్లడి యైనవి.

జహూలో నేను విక్రాంతిగొనుచున్నపుడున్న సమ్మ తింపజేయుటకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారును దాసు గారును వచ్చిరి. వారిద్దరును ఏకాభిప్రాయులైయుండిరి. నా అభిప్రాయముమాత్రమే భిన్నముగానుండెను. నన్ను వదలిపోవు టకు వారికి వ్యములేదు. కాని దేశహితమే ప్రధానముగా వారు భావించుచున్నందున నాయందు ఘనమగుప్రేమ యుండినను తమవద్దతిని వదులుకొనుటకు గూడ వారంగీకరింపజాలరు. ఒకవిధమైనసమాధానము కుదిరినది. సరియైన సంకల్ప ప్తి కలుగ లేదుగాని ఆశాభంగమును కలుగలేదు. ఒకరినొకరు ఒప్పింపవలె ననియే మేము కోరుచుంటిమి.

పిమ్మట అహమదాబాదులో కలుసుకొంటిమి. దేశబంధు దాసుగారు చాల చాకచక్యముతో పనిచేసిరి. నన్ను పూర్తిగా నోడింపగలిగిరి. ఇట్టిస్నేహితు లెన్ని సారు లోడించిన నేమివస్థ ము ఆహా అట్టి మిత్రునికే నీలోకమున చూడజాలనుగాదా! సాహ తీర్యాసమునుగూర్చి నాఅభిప్రాయము తెప్పనివారును వారి అభి ప్రాయమే తప్పని. నేనును తలచుచున్నను మాకెట్టివిరోధమును కలుగలేదు. అది ప్రణయకలహమువంటిది. అట్టికలహములు దంపతుల కధికానందదాయకములే యగును. మాతగవుగూడ నట్టిదే.

పిమ్మట ఢిల్లీలో మరల కలుసుకొంటిమి. పండితనహూ గారు నయన రస్మలు గాని దాసుగారు వైకిమాచిన చాల కర్మ హృదయులుగా గనపడెదరేగాని వారిహృదయము నవనీకతోమ లము. అచటనే ఒడంబడికరూపము చిత్రింపబడి ఆమోదింప బడెను. అది అవిచ్ఛేద్యము. ఒకపక్షమువారు తమనాయకుని ప్రాణరక్తముతోనే యిపుడు దానిని స్థిరపరచిరి.

పిమ్మట ఢాల్లిలింగలో మరల మేముకలుసుకొంటిమిగాని అచట జరిగినవిషయములనిచట నిపుడు వివరింపజాలను. దాసు గారు మత సంబంధమున తనకు నాతో నెట్టి భిన్నాభిప్రాయములు లేవని చాల సారులు నుడివెరి. మానమ్యకముల యొక్కతన చూచుటకు తనకవి తాసామర్యము నాకు లేనని దాసుగారు స్పష్టముగా తెలుపక పోయినను ఆయన అభిప్రాయ ముదియే యగును. ఆయన అభి ప్రాయము నిజమనియే నేను తెలిపెదను నేను ఢాల్లిలింగలో నున్న విదురోజులలోను ఆయన ఆస్తిభావము నాకు పూర్తి గా విదితమైనది. ఆయన చాల సమర్థుడు మాత్రమేగాక చాల యోగ్యుడు. ఆయన యోగ్యత క్రమక్రమముగ పెంపొంద సాగెను. ఆ 5 రోజులలోను నాకు అమూల్యానుభవము కలిగినది గాని దానిని మరియొకసారి వివరించెదను. లోకమాన్యడు పర లోకగతుడై నందుననే నేను నవహాయుడనైతిని. ఆసంతాపము నుండి నేనింకను తేరుకొనలేదు. లోకమాన్యని ప్రయోజ్యుల ఆమోదమును బడయుటకు నేనింకను వారిని బ్రతిమాలుచునే యుంటిని. ఇంతలో దేశబంధు దాసుగారుగూడ గతిండుటచే నేను కేవలము సాతాకుడనైతిని లోకమాన్యడు పరమవదించి నపుడు దేశమున హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కాశ్యతము గాఢము నగు వికమత్వముకలిగి నట్లు పైకి కనబడుచున్నన చుండెను. నేడు రెండు మతములవారును కుత్తుకలను కొనుకొను టకు సిద్ధముగా నున్నారు. ఇక నేమి గతి?

మో. క. గాంధీ (ఎంగు యిండియా)

జులై 1 వ తేదీ-దాసు స్తారకదినము

నర్సాపురంతాలూకాబోర్డువారు తెలివిచ్చుట నర్సాపురం తాలూకాబోర్డులోని స్కూల్ హెడ్ మాస్టర్ కున్నా సెల్ఫుటీచరకున్నా:— ఇందువలన మిశుతెలియచేయునది ఏమనగా:—అఖండ త్యాగకారియు, దేశసేవాధురంధరుడును దేశబంధుడు నగు శ్రీ విత్తరంజనదాసుగార్లు క్రి ర్తేశమై నందున దుఃఖనూచకముగా నర్సాపురంతాలూకాబోర్డు ఆఫీసున్నా, బోర్డులోని పాఠశాల గున్నియు జూలై 1 వ తేదీని మాయుటకు పుల్లరపు యువ్వడమైనది. నర్సాపురం తాలూకాబోర్డు గ్రంధి వెంకటరెడ్డి, ఆఫీసు, 27-6-1928 ప్రసిద్ధంబు.

స్తారక చిహ్న నిధి

మహాత్ముని పోకటనము

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'ఈ దిగువ మొత్తములు సర్. ఆర్. ఎన్. ముఖర్జీగారికి చేరినవి.' and a list of donors with amounts ranging from 100 to 10,000.

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'మొత్తము' (Total) 20,210 and 'వాగ్దానములు' (Promises) with various amounts.

మొట్టమొదట స్తారకచిహ్న నిధిని ఏర్పాటుచేసినవారు స్తారక ఉత్సవరాయగారు (కలకత్తా, హరసనకోటకు రిక్త) లో విశ్రాంతి చున్నారు. స్వగ్రామము మైసూరును జిల్లాలో కేమరాట్ గా గ్రామము. పిమ్మట జే. ఎస్. మోవుడు కంపెనీ (యూకొ) య ను స్థాపించుట మేరకు బోర్డుకులుకి చేరిన జే. ఎస్. మోవు డుగారు ధనమొసంగిరిని మహాత్ముడు పోకటించెను.

మహాత్ముడు విరమింపవలెనా?

మహాత్ముడు 'యంగుండియా'లో ప్రాసిన వ్యాసము "మనము సిద్ధముగనున్నమా" యనునది యెక్కువశ్రద్ధగ చదువ నలసియున్నది. దేశముఖగారిక ఉపన్యాసమునందు "మహా త్ముడు వన అభిప్రాయములను మాన్యుకొన జాలకుండునచో విర మింపవలెను" అని నూచించియుండిరి. దానిగూర్చి మహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— "నాయకుడు తనకు విశ్వాసమున్నంత కాలము తనబాధ్యతను విడవనవసరములేదని మోలానా మహమ్మ దాలిగారివలెనే నాకును సమ్మతముగలదు. నాసంజ్ఞమునందు నాకు నమ్మకముండినను విరమింపవలసినవచ్చినచో ముందుగా నాయందు ప్రజలకుగల అభిమానము క్షీణింపవలెను. అప్పటికి నిర్బంధముగ విరమించుటమా లేక తనంతట తా తొలగుటయూ యన విషయము నిశ్చయించుట కష్టము." కొన్ని విషయముల లో ముఖ్యముగా నూలుచందా విషయమందు మేము మహా త్మునితో యేకీభవించుకుండినను, ఆయన నా య క త్వ ము విడచినచో ప్రస్తుతము దేశమునకు తీరనికష్టము సంభవించునని చెప్పగలము. గాంధీమహాత్మునివలె యిదివరకెన్నడును ఒక్క వ్యక్తి యంతపలుకుబడి గలిగి అన్నితరగతుల ప్రజాభిమానమును పొందియుండలేదు. ఇప్పటికిగూడ అన్ని పక్షములవారిని చేర్చి ఒక్కరితిగా నడపింపగలకై ఆయనయందే యున్నది. అట్టి ఆప శ్శ్యకతను ఆయనయింకను గు రింపకుండుట దుర్లభమై, ఆయన త్వరలో గు రింపగలడని చలించెను. ఒక్కసారి కనిపెట్టినచో నాతడు భారత దేశైకమత్వయునకు, స్వార్థత్యాయనకై యిది వరకెన్నడు జేయనంతటి ఘనకార్యమును సాధింపగలను. అట్టి వాని ప్రజాసేవనండి విరమింపవలెను వెలెతనము. (క్రిస్టియూను

బెంగుళూరు మునిసిపలుసభ తీర్మానము (స్వకీయవిశేషం)

బెంగుళూరు, జూన్ 27:— దేశబంధు విత్తరంజన దాసు గారి ఆకస్మికమరణమునకు విచారముచెల్పుచు బెంగుళూరు ముని సిపలుసభవారు జూన్ 27 వ తేదీన సభలో యాదినవ తీర్మా నము గావించిరి. సభ్యులందరు తేదీనిలది గౌరవపూర్వకముగ సంగీకరించిరి.

"బెంగుళూరు పురపాలకసంఘమువారు క్రి క్రితే! దేశబంధు దాసుగారి చేతభక్తిని, త్యాగమును కొనికొనుచును గౌరవము చెల్లెవును వారి ఆకస్మాత్తుమరణమువలన దేశమునవసంగిన ప్రజల నవ్వమునకై విచారించుచున్నామి. వారిపొంతుబయటకు తమ పరామర్శ చెల్లుపుచున్నామి."

ఈ తీర్మానమును కలకత్తాకార్పొరేషనుకు దాసుగా తుటుంబమునకు పంపుటకు నిశ్చయించి అంతటితో సభ ముగింపి రి. మునిసిపలు ఒకలన్నియు జూలయి 1 వ తేదీన ముగింపు చిరితీర్చానించిరి.

అవరాధ పోలీసుదళ విచారణ ముగియుట

ది. బి. కేశవశెట్టిగారి సాక్ష్యము

“ అవరాధదళము అవసరము లేదు. కొందరు డిటెక్టివులను నియమింపుడు ”

(నా ప్రత్యేక ప్రతినిధియొద్దనుండి)

కురకపల్లి గ్రామస్తుల తరపున ముత్యారెడ్డి అనునతడు ఈ దివసమున మొట్టమొదట సాక్ష్య మొనగడు, తమ గ్రామము లో కొట్లాటలుగాని, దొంగీరములుగాని లేవనియు తమకు పోలీసు స్టేషను అక్కరలేనియు పన్నుల భరింపజాల వనియు తమకు అగ్రామమునా ప్రత్యేకదళమువలన అవసరము లేదని చెప్పి, సమీక్షించెను.

పోలీసు అగ్రామముల కరవున వేదాంత, కరవు వారము, హెచ్చించు గ్రామముల కట్టకట్టలును లేవనియు, క్రొత్త పంటను పేరున చిన్న గ్రామముల చాల దూరమున గలవనియు, చిన్న కాపురముల నుపయోగము లేవనియు నుడివరి.

చిట్టూరు గ్రామముల నుండు సారాయలెడ్డి, ముని ఆశ్వతథాచార్యులు, చివర చిన్నారెడ్డి కలవరగాని, తిమ్మారెడ్డి కత్తులగాని ఎట్టిదయము లేవనియు, తమకు పోలీసు స్టేషను అక్కరలేవనియు, తా నావ్యయమును భరింపలేవనియునుడివరి.

చిత్తంకేసు గ్రామములకరవున గిరిరెడ్డి, లక్ష్మయ్యగారు జులలెక్కల గ్రామములకు అగ్రామియైరెడ్డి మద్దిరెడ్డిగారును పై బి. కేశవశెట్టిగారి గ్రామములలో కత్తులు లేవనియు, అవరాధ దళము అక్కరలేవనియు నుడివరి.

వెంగన్నపల్లె గ్రామములకరవున వారప్ప అను కతకు పోలీసు స్టేషను కట్టకట్టలేవని తెలుపును కొన్ని కలలకు పూర్వము గ్రామములకరవునను జరిగినపుడు గ్రామములోనివారందరను ఒక్కటిగా కలిపి ఉత్సాహముతో పనిజేసినదియు చెలిపెను. అయినకరవునకు పూర్వము అతడు వలసన్న మామూలువచ్చి ఒక రోజును దొంగిలించెను. మేము పోలీసు స్టేషను కట్టకట్టలే దంటే కరవునలో చెప్పి పన్నులు కట్టిస్తామని తహసీలుదారుగా రు చెప్పించిరి. అదియును స్పష్టము ఆఫీసుగారిలో జెప్పగా నుండి వచ్చితిని అని అచట నుడిపెను. అగ్రామవాస్తవ్యుడై యగు బయ్యన్న ఆవరమునకు నావిధముగనే తెలిపి, క్రొత్త పోలీసు స్టేషనును తమకు క్రొత్తవన్న మీదపడునభయము కన్న వే. ధమును లేదని నుడెను.

అప్పేదగ్గ గ్రామములకరవున రంగయ్య అనునతడు పోలీసు స్టేషను అక్కరలేదనుచు, పోలీసు స్టేషను లందులవలన దొంగలకాపురములు పట్టుకనుభయమును చెలిపెను.

చుట్టెనపల్లె వెంకటరావుగారు సాక్ష్య మొనగడు నిట్లు చెప్పెను: మొన్నటిదినమున నుండేట రుస్తానుగాడు అనునతడు నేను చిన కాపురమున విరుగొట్టించితిని నుడిపెను. అది అసంగ్రహము. ఇప్పుడు చిత్తంకేసు పోలీసు స్టేషను లు లేవు నే నాచిరి ప్రత్యేకదళము వలననే పోలీసువారు వంటు పెట్టగా నుండి వచ్చితిని నుడిపెను. అతడు బండిమీదనుండి పడెను. తిమ్మారెడ్డిగారి పక్షమువారు మా గ్రామము వద్దలి వెళ్లిరి. అందు చే నిప్పు దెబ్బ నాకు శకుప్తము లేదు.

న్యాయాధికారి:—చుట్టెనపల్లెనగా 20వంతుగా వెడలగొట్టబడి యున్నది అదేమా?

సా:—తిమ్మారెడ్డిగారి దువితంగా పనిజేయుమని ప్రజలను నిర్బంధించునందు బడే ప్రజల కారణమై అగ్రామము గలిగి అతనితో సంబంధముల మానుకొనిరి. అటుతరువాత తిమ్మారెడ్డిగారి మానవ్యులు లొండపాడు వచ్చి అచ్చట సేద్యముచేసికొనుచున్నారను.

ది. బి. సి. కేశవశెట్టిగారు

|| బి. కేశవశెట్టిగారు చిట్టచివరిసాక్షి; నేను గుత్తియందు 40 వంతులగా నివసించుచుంటిని. 40 సంవత్సరములుగా నెరుగవచ్చు తియం నుంటిని. అందుచే నీ పోలీసుల ప్రజలతో నా కేసున పరిచయము గలదు. నేను సామాన్యముగా కిరిమినలు కేసులందున్నామి ఎక్కువపని జేయుచుందును. అందుచే నీవలతో చెప్పున పరిచయము గలదు. ధామ నివారణము మొదలగు చర్యలను నిర్వహించు చుండు ను గాన నీవ ప్రజలతో నా సంబంధ పరిచయము గలదు. నేను చాల కాలముగా పోలీసు అధికారిగా విలేజులకునుండి, అధికారుల యొక్కయు, గ్రామములందు నిరంతరప్రకృత్యల యొక్కయు దుశ్చర్యలను నిర్వహించుచుంటిని. నేను జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడను, మదరాసు ప్రభుత్వభాగ్యుడను. వీనిచే నే సీప్రాంతపు ప్రజలతరపున బలము లిటు నాకర్హులగుదు.

నేను తిమ్మారెడ్డిగారికి శత్రువునని చెప్పినవాక్యము నిజము గాదు. 1901 సం॥న సి. వె. రంగారెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి హత్యకు చాల పూర్వము, తిమ్మారెడ్డిగారి, వేలవిడచిన సోదరుని పై నొకసార్వత్రిక యత్నమును వచ్చెను. అతనునందు తిమ్మారెడ్డిగారి సోదరునితరపున పనిజేసితిని. అటుతరువాత, తిమ్మారెడ్డిగారు, తమబంధువుల తిరుమలరెడ్డిగారిపై నేబడిన కొట్లాటకేసు నందునూడ నన్ను వకేలుగ నియమించిరి. అటుతరువాత రంగారెడ్డిగారి హత్యజరిగెను. రంగారెడ్డిగారు మాపొరుగువారు. నాకు ఆతనికి స్నేహము. ఒకదిన ముదయమున నాతడు స్వగ్రామమును చించెలచెరువునకు బయలుదేరివెళ్లెను. వెళ్లిన కొలదిసేపటికే చింతలచెరువునకు సమీపమున నాతడు హత్యచేయబడెనను తంతివార్త నాకందెను. చాల దీర్ఘ ము గు విచారణ జరిగిన తరువాత ఈ హత్యనేరమునందు హైకోర్టువారు తిమ్మారెడ్డిగారు నిర్దోషియని విడుదలజేసిరి. తిమ్మారెడ్డిగారు హిందూపత్రిక నుండి దాఖలుజేసిన యదార్థవాద” అను మాడు వ్యాసములను నేనే అప్పడు వ్రాసితిని. అటుతరువాత పెద్దపడుగుూరు కరీబీ రప్ప తరపున తిమ్మారెడ్డి చిన్నారప్పరెడ్డి గార్లపై నెహ్యూరిటీ కేసులను నడిపితిని. నే నెవ్వరికిని స్టాడింగువకీలునుగానని చెలుపుచున్నాను. అటుతరువాత తిమ్మారెడ్డిగారి పక్షములో చిన్నారప్పరెడ్డిగారికిని తిమ్మారెడ్డిగారికిని విధేయములు గలిగెను. చిన్నారప్పరెడ్డి తరపున పనిచేయలేదు. చింతలచెరువు బండిపోటు కేసునందు నూడ తిమ్మారెడ్డిగారిపై శత్రుత్వముతో పనిజేయలేదు.

న్యాయాధికారి:—మీపార్టీ ఇచ్చిన మాచనల ననుసరించి, మీపార్టీకిని మీకును అనినాచారసంబంధముతో పనిజేసిరి. న్యాయవాది అట్లనే గదా భావించుకొనవలెను.

ది. బి. కేశవశెట్టిగారు:— అంతయుగాదు. చిన్నారప్పరెడ్డి ఆకేసునందు నిర్దోషియని నాకు దృఢమగువిశ్వాస ముండుటవలన ఆతడొక గొప్ప వైశాచిక “కుట్రను” ఆహుతి యొనర్పబడుచుండెనని నాకు దెలియుట వలన నేను చిన్నారప్పరెడ్డికి వకేలువలెనే గాక మిత్రుని వలె నూడ సహాయ మొనర్చితిని. కాకినాడ కాంగ్రెసుమొదలు చింతలచెరువు కేసువచ్చు వరకును చిన్నారప్పరెడ్డితో నేను మాట్లాడియుండలేదు. చిన్నారప్పరెడ్డి కాకినాడ కాంగ్రెసునకు వెల్లుందుడగా నేను నవ్వులకొరక మాటయనగా నేను దాసుగారిని హాస్యమొనర్చుచుంటిని యెంచి చిన్నారప్పరెడ్డి నాతో తగవులాడెను.

న్యాయాధికారి:—ప్రస్తుతవిషయమునకును, మీరుచెప్పె విషయమునకును సంబంధమేమి.

ది. బి. కేశవశెట్టిగారు:— కాకినాడ కాంగ్రెసునుండి చింతలచెరువు బండిపోటు కేసువరకును, చిన్నారప్ప నేను మాట్లాడునలేదని చెప్పటకు దీని నుదహరించితిని. బండిపోటు జరిగినరాత్రి చిన్నారప్పరెడ్డి నావద్దకువచ్చి, తనపై నొకబండిపోటు కేసును సృష్టించుచున్నా రని చెలిపెను. తరువాత నీకేసునందు చిన్నారప్పరెడ్డిని జామీనుమీద వదలిపెట్టించుటకు జిల్లా పోలీసునూరింపజేయు అను, లూయిగాం, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుకు శ్రీగోపాలచారి గారియెదుటను హాజరైతిని. ఈలోగా ముద్దాయిల మీద 895 సెక్సు క్రిందనుడ నొక నేర మారోపించబడెను. చిన్నారప్పరెడ్డి మొదలు జామీనుమీద వదలిపెట్టబడెను. కాని తరువాత నాతని అరెస్టుజేయుటకు తిరిగి వారంటు జారీజేయబడెను. ఆవిషయము నాకు దెలిసినవెంటనే తిరిగి నేను డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుయెదుటకు వెళ్లి ఆతని నెంతయో వాదించి జామీనిప్పించితిని.

న్యాయాధికారి:—ఈ కేసు ఇంకను హైకోర్టువిచారణయందున్నది. ఆ విషయములవదలి తరువాత జెప్పుడు.

ది. బి. కేశవశెట్టిగారు:— ప్రతివారును వచ్చి నేను చిన్నారప్పరెడ్డిని పుర్రహత్యలతో జూచుకొందుమనినుడివరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు కేసును నెడునుకు కమిటిజేయుచు హాతపుట్టించు విరూపియగు బిడ్డనైన వానిని కాంగ్రెసుకొను తల్లివలె నేను చిన్నారప్పపై నభిమానముతో పనిజేయుచున్నానని నుడిపెను.

న్యాయాధికారి:—నాకు మీ వాదన యక్కరలేదు. మీరే జిల్లాఅధికారులకు పోలీసు అధికారులకు వ్రాసినజాబులందు, ఈపార్టీ

తమను ప్రభుత్వమెట్టి రక్షణయితేక పత్తులకు లోనగుచున్నారనియు ప్రజలను దుర్భాగ్యుల బారినండి దప్పించుటకు చర్యలను దీసికొనవలెననియు చెలిపితిరి. ఇప్పుడు మా యభిప్రాయమును మార్చుకొనుటకు కారణమేమి?

ది. బి. కేశవశెట్టిగారు:—నేను నా యభిప్రాయము నెంతమాత్రమును మార్చుకొనలేదు. నేనిదివర కీ యభిప్రాయమును చెలిపితిని ఇప్పుడు నా యభిప్రాయముతోనే యున్నాను. నేనం దనుమానించినది ఇతరపార్టీలములనుండివచ్చువారినిగలగునపాయముగాని ఈతాలూకా గ్రామములలోను జనించునపాయముగాదు. ఈ గ్రామములలోని ప్రజలు చాల శాంతిపరులు, రాజభక్తిపరాయణులు. 26 గ్రామముల ప్రజలు దుర్భాగ్యులనియు, ఉపదేశకరులనియు నెంచు న్యాయముగాదు. ఇతరుల తప్పులకొరకు ప్రజలందరిని శిక్షించుట అన్యాయము. కొందరిని మినహాయించుటకు శిఫార్సుజేయుటకు జిల్లామేజిస్ట్రేటును కధికారముగలదను విషయము సత్యమేకాని ఎవరు నేరస్థులు, ఎవరిపై పన్ను విధింపదగును అను విషయమును నిర్ణయించుట ఎట్లు?

న్యాయాధికారి:—ఆ విషయము నాకు సంబంధించినది గాదు.

సా:—జిల్లామేజిస్ట్రేటు, సబార్డినేటు అధికారులు చెప్పదానిపై నాధారపడి జిల్లా అధికారి నిర్ణయింపవలసి యుండును. ఇది చాల నుపద్రవకరము.

రంగారెడ్డిగారి హత్యసమయమునుండియును నేరముల నొనర్చు గుంపులగాండ్రును గురించి అధికారు లెక్కున శ్రద్ధ వహింపవలెనని నేను పోలీసు అధికారుల నెన్నియోమార్లు హెచ్చరించి యున్నాను. ఇట్టి సంవర్ధముననే మొన్ననుగూడ కలెక్టరుగారి కొకజాబు వ్రాయగా, నేరములనొనర్చు ప్రాంత హిందువులను వారిని మందలించితిని వారు జాబువ్రాసిరి. ఇట్టి నేరముల నాపుటకే నట్లగు కానిస్టేబులులో జాలరు.

న్యాయాధికారి:—అపాయ మింకను గలదనియు ముందుగాకొన్ని జాగ్రత్తలు పుచ్చుకొనుట అవసరమనియు మీ రంగీరించుచున్నారన్నమా?

సా:—అవును. కాని 10 మంది విద్యార్థిపీనులగు కాన్ స్టేబులులను ఇంగ్లీషునరాని హెడ్డుకానిస్టేబులును 26 గ్రామముల వైశాల్యమున కేమిజేయగలరు. బాంబుల వేయువారిని, ప్రేలుడు వస్తువుల తయారుజేయువారిని, వెంటాడి అరికట్టుటకు అవరాధ పరిశోధన యందు నిపుణులగు డిటెక్టివులను నియమింపవలెను గాని సాధారణపు పోలీసులచే నేమియు గాదు.

న్యాయాధికారి:—పోలీసులకు బదులు డిటెక్టివుల నుంచవలెనని మీ సూచనయా?

సా:—అవును. చింతలచెరువునందు. అవసరమునకో నొకరిద్దరు పోలీసుల నచ్చట నుంచవచ్చును. తిమ్మారెడ్డిగారు తమ భూములను సేద్యమొనర్చుకొనుటకు పోలీసుసహాయమును గోరునెడల, ప్రభుత్వమువారి ఖర్చుపైన పోలీసుసహాయము నొనగవలెను. ప్రతివారును తమసొత్తును అనుభవించుటకు హత్తుండవలెను.

రాజీ నాకు ఇష్టమే

ఇరుపక్షములకును రాజీచేయుటకు నేను తొడ్డుదుటకు కొందరు సాక్షు లింతవరకు జెప్పియుండిరి. ఇరుపక్షములకును రాజీకుదుర్చుటకు నేను చాల ఆతురతతోడనే యుంటిని. ఇందుకు భయముగాదు కారణము. చిన్నారప్పరెడ్డి పిరికివాడుగాదు. మంచి ధైర్యసాహసములు గలవాడు. పెండ్లికి తల్లివెళ్లుచున్న కొందరిని దొంగలెదుర్చుగా నాతడొక్కడే వారివందరిని రక్షించెను. ఇందుకు అతని ధైర్యము ప్రశంసించుచు ప్రభుత్వమువారే ఆతనికొక జేబుగడియారమును బహుమాన మొసగిరి.

న్యాయాధికారి:—అవును. ఆతనిని చంపుటకు ప్రయత్నించినపుడు నూడ చాల ధైర్యముతో పోరాడెను.

సా:—ఆతడు ధైర్యముజేయెనను రాజీకి అంగీకరించుచుండెను. ఇందుకు, యెల్లారెడ్డి, శేఖరెడ్డి, రామిరెడ్డిగార్లను పంచాయితీగా నేర్పరచితిమి. కాని అప్పడు, తిమ్మారెడ్డిగారు హెచ్చుధరలకు చెప్పటచే వారిభూములకు రైతులెవ్వరుకొనుట కంగీకరింపలేదు. అందుచే పంచాయితీ ప్రయత్నము భగ్గుమయ్యెను. ఇది నేను బ్రిటిషు గవ్వ నాకు వెళ్లకపూర్వము, తరువాత కొంతకాలమునకు, జిల్లామునసబుగా రగు నరసింహాచారిగారు తిరిగి రాజీకుదుర్చుటకు ప్రయత్నించిరి. ఇది చిన్నారప్పరెడ్డిని హత్యజేయుటకు ప్రయత్నించిన తరువాత జరిగెను. అప్పుడాతడు చాల హింసల ననుభవించియుండెను. తనను చంపుట కెత్తించినవానితో రాజీజేరికొనుట కంగీకరించునెట్టిలో నాతడు లేదు. అయినను మా పోలీసుముచే నంగీకరించెను, కాని పంచాయితీదాడు లభింపక

దాసుగారిపట్ల కృతజ్ఞత జూపుటకై ఇంతకు
పూర్వము కన్నను స్వరాజ్యపక్షమున కెక్కుడు
సహాయము గావించెదనని, మహాత్ముడు ప్రకటిం
చెను. మహాత్ముడు తన ప్రతిజ్ఞను చెల్లించుననుట
నిశ్చయము. మహాత్ముని యనుచరులందరును,
ప్రతికూలభావమును పూర్తిగ విడనాడి, స్వరాజ్య
పక్షమునకు మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడుట యుక్తము.
శాసనసభా బహిష్కారమును కాంగ్రెసు స.
పదలిగానినందుల కెంతగ విచారిం చెడివారయినను,

ఆ విషయమై వాదించ నవసరములేదు. గత పరిణామమును గూర్చి వితర్కించుట, ప్రయోజనవిరహితము. కొన్నిలు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు స్వరాజ్యపక్షము వారికి బెల్లంనందు సంపూర్ణాధికార మీయబడెను. తమకుగల యవకాశములను వారు ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించినట్లుకు సందియములేదు. అధికారవర్గము గూడ యీ సంగతిని గ్రహించి ప్రచురించెను. చిత్తరంజన దాసుగారి ప్రతిభావిశేషముచే, వారు స్వరాజ్యపక్షము నేకముఖముగ నడువగలిగిరి. పెనుకకు జారి మృతి పడవులను స్వీకరింపదలచినవారిని, నిరోధింపగల్గిరి. బెంగాలు కొన్నిలులో మంత్రులను నియమించుట కెన్ని మార్లు ప్రయత్నముజేసినను, అధికారవర్గ ప్రయత్నముల నన్నిమార్లును నిరోధించిరి. దేశబంధు లేనిసమయమున, శాసనసభ్యులు కొంతవరకు నిరుత్సాహము జెంది యుండిరి. జ్వరభాదాపీడితులయిన దాసుగారి సందర్శనము గలిగినతోడనే, సభ్యులలో నుత్సాహము చెలరేగి మంత్రుల నియామకమును వమ్ముగా వింటెను. మరణమాసన్నమగు సమయమున, దాసుగారి ప్రతిజ్ఞ నెఱవేరెను. బెంగాలునందు ద్వంద్వప్రభుత్వ మంత రించినటుల, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. బెంగాలు సందేగాక, ఇతర రాష్ట్రము లన్నిటియందును స్వరాజ్యపక్షము బలపడుటకు మహాత్ముని యనుచరులు తప్పక తోడ్పడుట విధియగుచున్నది. ఇందువలన బెల్లం ఒడంబడిక చిరస్థాయి యగును. దాసుగారు నిర్వహించిన మహత్తరమగు కార్యములెన్నియోగలవు. కాని యన్నిటికన్నను మహాత్మునితో గావించిన సమాధానమే అత్యుత్తమమయినదని ఎంచవచ్చును. నిర్మాణనిరాకరణకార్యములకుగల అవివాధావసంబంధమును గ్రహించుట చేతనే దాసుగారిటుల మెలగగలిగిరి. చిత్తరంజనుని విశాలభావమును పండిత నైహూగారు కనుబఱచి, స్వరాజ్యపక్షరథమును సవ్యమార్గముల నడిపెదరని తలంచెదము. దాసుగారిని స్మరించుటకు మూలసాధనమేమి? కేవల బాహ్యచిహ్నములవలన విశేషోపయోగముండదు. సభలును, తీర్మానములును, దేశము నధికదూరము గొంపోవజాలవు. దాసుగారు గనుపరచిన సమన్వయబుద్ధినిజూపి, కార్యదీక్షయందెల్లరను నేకము గావించుటయే ప్రస్తుత ధర్మము. భేదములను పెనుకకుబెట్టి కలసి పనిచేయుటకు, గాంధీదాసుగార్లు రువురును అనుకూలమార్గము జూపిరి. ఉభయుల నాయకత్వముక్రిందను కాంగ్రెసుసభ్యులు పనిజేయదగిన, శుభసమయమున, దేశమునకు ఘోరవిపత్తు తటస్థించెను. బెల్లం తీర్మాన నిర్వహణమునకు ప్రోద్బలపరచుటకు, మహాత్ముడు మిగిలియున్నాడు. మహాత్ముని ఆదేశము ననుసరించి కాంగ్రెసుసభ్యులెల్లరు తమతమ ధర్మములను నిర్వహించుట లాభకరము. దాసుగారు లేనికొరతను దీర్చుట సులభసాధ్యముగాదు. ప్రతివారును వాదోపవాదములందుగాక, కార్యనిర్వహణమందు ఆహమహామికబూని కృషి సలుపుచో, స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యము అచిరకాలములో లభింపకమానదు. జూలై 1 వ తేదిన, దేశబంధు ధ్యాననిమగ్నులగు ప్రజలను పరమేశ్వరుడు, కార్యానుష్ఠానమునకు పురిగొల్పి, స్వాతంత్ర్యాను

శ్రీ|| శే|| దేశబంధు దాసుగారు

అఖిల భారత సంతాపదినము

జూలై నెల మొదటి తేది బుధవారము

ఆంధ్ర దేశమునందంతటను ప్రతిగ్రామమును ఆనాడు పరిపాటులను విరమించి సాయంకాలము బహిరంగసభలను జరిపి సంతాపమును సానుభూతిని వెల్లడించుతీర్మానముల నామోదించవలెను.

భవము గలిగించుగాక! దేశబంధుదాసు భౌతిక శరీరము వీడినను చిరంజీవియగుగాక యని, మహాత్మునితోగలసి ప్రజలెల్లరును మనఃస్ఫూర్తిగకోరుట ధర్మము.

జార్జి సార్వభౌముని ఆగమనము

జార్జి సార్వభౌముడు హిందూదేశమునకు రాబోవు వర్షముతువునందు విచ్చేసెదరని సకడే తెలుసుకొని దెలుపుచున్నది. రీడింగు ప్రభువుగారు హిందూదేశమునకు వచ్చినప్పటినుండి, నిశ్చయమగు ప్రకటన గావించెదరటం. పరిస్థితు లనుకూలముగ నున్నయెడల, ఇండియామంత్రియగు బర్క్-హెడ్డుప్రభువుగారు గూడ సార్వభౌమునితోగలసి విచ్చేసెదరటం. డిల్లీయందు నిర్మింపబడుచున్న నూతన భవనములను తెరచుటకు, సార్వభౌముడు ముఖ్యముగ రానున్నటుల యూహింపవచ్చును. ఇందువలన ప్రజల కెక్కుడు సంతృప్తి గలుగదు. సార్వభౌముడు, స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్య ప్రదానము విషయమై అనుకూల ప్రకటనము గావించుట ముఖ్యమని, ప్రజలు భావించెదరు. కేవల, రాజ మర్యాదలతో ప్రజలు తృప్తిజెందనేరరు. ప్రజలు స్వరాజ్యతృప్తిచే పీడితులగుచున్నారు. వారికి తృప్తిపడజాలని వెంటనే గలిగించుటధర్మము. సార్వభౌముని ఆగమనము నేర్పాటుజేసెడి బ్రిటిషు మంత్రివర్గముపై ప్రచండభాధ్యత గలదు. ప్రజలు నిరుత్సాహ నిమగ్నులయిన సమయమున, సార్వభౌముని హిందూదేశ పర్యటనము నేర్పాటుజేసిన ప్రయోజనముండదు. ప్రజలు సంతృప్తహృదయులై సార్వభౌమునికి గౌరవ పురస్కరముగ నుచితరీతిని స్వాగత మొసగుటకు విలుగలిగింపవలెను. ప్రజలకోర్కెలను, ప్రభుత్వమువారు సార్వభౌముని కెఱిగింపవలయును. దానిని సఫలముగావించుటకు ప్రోద్బలపరచవలెను. స్వపరిపాలనా ప్రదానమును ప్రకటించుటకు, జార్జి సార్వభౌముడు సంతసపూర్వముగ సంగీకరించునట్లుకు సందియములేదు. అట్టిసమయమున హిందూదేశమున గలిగెడి సంతసమునకు మేరయుండదు. హైందవ స్వాగత మపూర్వవిజయము గాంచగలదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవైభవ మపూర్వాతిశయము జూపగలదు. అందుకుమారుగ, బ్రిటిషుమంత్రులు చలనము

జూపక, పదిసంవత్సరముల గడువువరకు వేచియుండవలెనని పట్టుబట్టుచు, సార్వభౌముని పర్యటనమును తంతువలె నడుప బ్రయత్నించుటవలన, లాభముండదు.

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము : నూతననాయకుడు

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి స్థానమున, జె. యం. సేను గుప్తాగారిని బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమున కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిరి. వీరినే రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమునకు గూడ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిరి. ఇంతవరకును సేను గుప్తాగారు, దాసుగారికి తోడునీడగ బనిచేసి యుండిరి. వీరు సుప్రసిద్ధి న్యాయవాదులయినను, అసహాయోద్యమారంభమున తమవృత్తిని త్యజించిరి. కాని అనివార్యమగు యిబ్బందుల వలన మరల నా వృత్తిని చేపట్టవలసివచ్చెను. దాసుగారు జబ్బుగానున్న సమయమున, సేను గుప్తాగారు స్వరాజ్యపక్షమును కడు నేర్పుతో నడిపియుండిరి. స్వరాజ్యపక్షమును, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమును వీరు నిర్వహింపగల సమర్థులనుటకు సందియములేదు. వెలుపలివారు, వంగదేశ వ్యవహారములను నడిపెదరను భీతికవకాశము దొలగిపోయినది. దాసుగారి మార్గమునుండి తాము తొలగిపోమని, సేనుగుప్తాగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. కొన్నిలు కార్యక్రమముతో బాటు నిర్మాణ కార్యక్రమముగూడ ముఖ్యములని దాసుగారు గుర్తించిరి. సేనుగుప్తాగారుగూడ యీ మార్గము నవలంబించి కృషిసలుపుచో, యిటు స్వరాజ్యపక్షమును అటు కాంగ్రెసును నడుపుటయగాక, గాంధీ-దాసు ఒడంబడికను బలపరచగలరు. వంగదేశమున నాయకుల లోప మింతవరకు గలుగలేదు. దాసుగారిస్థానము సంతటి సామర్థ్యముతో నాక్రమించుట కెవరికిని సాధ్యపడకపోయినను, వంగదేశప్రజల సహాయముతో సేనుగుప్తాగారు స్వరాజ్యరథమును అనుకూలమార్గముల నడిపి గమ్యస్థానము జేరెదరుగాక యని కోరెదము. వదంతి తెలుపుప్రకారము, బెంగాలు శాసనసభను గూడ యీ సమయముననే రద్దుజేయునెడల, స్వరాజ్యపక్షము మరింత బలపడుటకు మార్గ మేర్పడును. అపుడు సేనుగుప్తా నాయకప్రారంభదశ మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నుండగలదు.

పదకొమ్మవారము

జూలయి 1-వ తేదీ

శ్రీనివాసయ్యంగారి విన్నపము

జూలయి 1-న కేడెన మదరాసు పాఠశాల నిర్వహించిన
 పరిశీలన విధ్యుక్తముగూర్చి హెచ్చరికగోరెదను. ప్రతి డివిజను
 నందు ఒకటికి రెండువరకు భజనలు బయలుదేరి చేరువనున్న
 వేదాలయమునకుబోయి ప్రార్థనలు సలుపవలెను. సాయంకాలం
 ప్రతిడివిజనునందు కూర్చోనిపుంజువలెను. తిరువనూతునందు (తిరు
 వక్కళ్ళేడి) అంచురుగూడి సభిజరుగును. స్వార్థరూపాసన జరు
 గును. ఉదయము సాయంకాలముగూడ బాతీయవత్తము
 తెరుగుమండువలెను. గజరాతి వాలంబీరులును, చూలై, తిరు
 వక్కళ్ళేడి, రాయపురం, చింతాద్రవేరి, పెరంబూరు వాలం
 బీరులును శ్రద్ధగ పనికియ గోరెదను. కాంగ్రెసుసభ్యులును
 సభ్యులును సహాయము జేయవలెను. ప్రజలు మరణవార్త చెలి
 నినతోజున దొడ్లు రుమిగూడిన అడ్లు జనుకావలెను. ఎన్నికల
 ప్రచారము జరుగుచున్న 10 డివిజనులలో యితర డివిజనులకున్న
 దొడ్లునకు సరిజరుగునది నమ్యుచున్నాను.

29-6-25. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు.

వెలిపనుగారు:—పి. బి. బేరింగు, రైల్వే బోర్డు ప్రతి
య కలకత్తా నుండి నాలుగు 1వ తరగతి పునరావరణ బస్సు రాత్రి
మొట్టమొదటగా వాయిదాకి 12 బి.ఎస్. సమీపమున బస్సు, కల
కత్తా బోర్డును స్వాగతం. వాటితో పాటు, ఢిల్లీ కమిషనరు
పి. బి. సింగుగారును వచ్చురు.

జంతుహింసానివారణసంఘము

ధర్మపరమహంసాధ్యై: ౩౯. సి. రంగస్వామి అయ్యంగారు
 ఉత్పన్నుని జన్మదినము, మేమాతూరున వంగళవారము 6-45
 గంటలకు ఉపవేశ్యుడయిన డి. శ్రీరాములు వాయుగుణరస్యము
 త్యజించిండ్డెదరు.

హిందూయువతి శిరశ్చాలయము

ప్రేమనగ; చాత్ర 1 ల శ్రేష్ఠి సాయంతాలము 5 గంటల
తరువాత కొంతమంది విద్యార్థులతోను తెలంగాణంబున సంస్కృ
తల విద్యార్థులతోను శ్రీకృష్ణలయమున శ్రీకృష్ణలయ జేరింపు
చిత్తరంగంబున గాన గాన పురుషులచేత సామధూతిని నెల్లడించు
టనున, ప్రాగ్భూతిని నెల్లడించు ప్రేమనగ జరుగను గాన
పునః ప్రేమనగ విశేషము ప్రాగ్భూతి.

శ్రీ లు నంద-సుచంద నెక్కెడు ప్రమాదము:—

పెరచుకొని ప్రేమపద్ధ మవహానాయకుడు అను 24 ఏండ్లవాడు
తెలుగుప్రముఖుడునుండిగా ఎక్కి ఎక్కబోయెను. గతరెండు బం
డిని హైదరాబాద్ కువలసి నున్నపక్షియైను. చెయ్యిచుక్కనుల
క్రిందబడి చికి కను. బండ్లంతగాయములు బడెను. ప్రాణినునారా
తని రాయన్నగారి ఆస్తికిలో నేరి. బండికడలమంచగా రైలె
క్కడాయనాగితి గమనించి తప్పుకొందురు గాక.

వ్యాసప్రసాద మహోత్సవాహారనష్ట తిక:—

శ్రీమద్వేంకటాచల పరిభ్రాజకాచార్యవర్గ శ్రీసూనానంద సక
స్వతీ స్వామిలవారనే శ్రీ వెంచినానందసకస్వతీ స్వామిలవార
రు చెన్నుప్రభులం, కటపాకం, హైదరాబాద్, లండన్లోటలో ఉ
న్న ముండావనములోని శ్రీ సర్వోద్ధారయకస్వామి సన్నిధిలో
కోర్కెనందనప్ప, ఆనాటిశుద్ధ పూర్ణము సోమవారము 6-7-20
నందు చ్ఛానపూజను ఉపయం పొగరందించెదరు. కావున భక్తు
లందఱు ఈచ్ఛానపూజాభవనోద్వేగమునకు విజయముచేసి ఆను
గ్రహాపగిసామముల స్వీకరింపవలయునని కోరుచున్నారము.

మృదాను విశ్వవిద్యాయము:—తూర్పు గోదా

పరిశిష్టా విద్యాసంస్థాన్ని లయన న-రా-శ్రీ గంటి- వెంకటాపు టి. ఎ., టి. ఎల్. హైకోర్టువేలూగారు, ప్రస్తుతము రిజిస్ట్రేషన్ కౌన్సిల్వేలూగారుల నన్ను తొలగింపబెండు వెనేటు సాక్షులుగా నొకటాని అన్వేషణ నుండిరి. శ్రీ వెంకటాపు గారిని న-రా-శ్రీ సాక్షులు హైకోర్టు వేలూ గారయన గంటి లక్ష్మన్న టి. ఎ., టి. ఎల్. గారు ప్రతిపాదించిరి. చిరార్థం కన్య టి. ఎ., టి. ఎల్. గారు ఉపపాదించిరి. న-రా-శ్రీ, అన్నా పోలయనం టి. ఎ., టి. ఎల్. (సాక్షులు) గారు బలపరచిరి. (పరిశీలి.)

రాకపోకలు:—ఆదివారమునాడు
శా. సో. పి. పి. రామస్వామి అయ్యరగారు
రెవిన్యూమెంబరుస్టాకుగారువ్రేసివేస్తే పొట్ల
జ్యోతుకాండెలగారునచ్చిరి అప్పుచేంటి. ఎవరలు నిశ్చయ
గాగు లేదు కమిషనుగారు ఆర్. హెచ్. ఎస్.గారు సో.
ఆర్. నెంటురత్ననాయకుగారు నేను విచ్చేరిరి.

బాప్టిలిమహారాజాగారు పోలీసు డిప్టీ
ఇన్స్పెక్టరు జనరలు విలియమ్మగారు నినరాత్రిమదరాసువీడిరి.

గుంటూరుజిల్లా కాం గ్రెసుసంఘము

దేశబంధుస్మారకసభలు

గ్రామ, పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ కాద్యదురులకు, సభ్యులకు
జిల్లా సంఘసభ్యులకు

విశ్వాపి
నహాత్మ్యులవారి ఆ దేశానుసారము, కీ॥ తే॥ దేశబంధు
చిత్తరంజనహనుగారి కాగ్రహదినమున జులై ౧౭ ౧౪ తేది ముఖ
వారం సాయంత్రం 5 గంటకు అన్ని ప్రదేశములలోను ఏకకాల
మున అన్ని వసులు కట్టివైచి సభలు ప్రార్థనలు జరుపవలయును.
సానుభూతి తీర్మానముల నామోదింపవలయును. ఆసభలకు వివిధ
రాజకీయ, మతములవారి నంపరిసరి ప్రజ్ఞేకముగ నాహ్వానించి
సభాకార్యక్రమములందు పాల్గొనుటకు కోరవలెను. దేశబంధు
ఏలలపరిజలకు గల ధక్తివిశ్వాసములను పూర్వముగ వెల్లడింప
వార్జితులు.

మాచిరాజు రామమూర్తి,

కా ర్య వ ర్తి

పాలు నీరు కలిపినట్లు

చెన్నపురియందలి స్వరాజ్యపత్రిక సంపాదకుడు ఇటీవల లె. స్వరాజ్యపత్రికమున చేరి టి. కాంగ్రెసు విధానము పాలు నీరు కలిపినట్లున్నదనియు, అధికారపక్షమువారు ప్రజలను తిరస్కరించుచున్నందున నాటికి పెరిగిపోవుచున్నదనియు, అన్నిపక్షములవారు కలిసి సర్వాజ్యపత్రిక పుకార్యక్రమమును కొనసాగింపవలయుననియు ఆపత్రిక వార్యులచున్నది. మధ్యరాష్ట్రములయందును వంగరాష్ట్రమునందును ఈ రెండు సంవత్సరములు స్వరాజ్యపత్రికమువారి కార్యక్రమము సంపూర్ణముగ కొనసాగింపబడినను, అయినను ప్రభుత్వమువారు ప్రజలను అధికముగ తిరస్కరించుచున్నారని చెప్పబడుచున్నది ఈపత్రికాసంపాదకుడు స్వరాజ్యపత్రికమునందు చేరుటకు పూర్వము ఈపత్రిక కాంగ్రెసు నిర్మాత కార్యక్రమమును అత్యధికముగ సాగదచుండెను. నేటికి నిర్మాతకార్యక్రమమే ప్రధానముగా కల కాంగ్రెసు విధానము పాలు నీరు కలిపినట్లున్నదని ఈ పత్రిక వార్యులచున్నది. పత్రికాధిపతియొక్క మరయొకమాగ్గుతో స్వరాజ్యపత్రిక పుకార్యక్రమమువల్ల ఎన్నటికి లాభము కలుగదనియు మాన్యుత్వమును నూచించుచున్నదనియు ఈపత్రికయే వ్యాఖ్యనమొనర్చునేమో (మ్యూ ఎం. ప్యేర్లు.)

ధర్మ హిందూమహమ్మదీయ

పరిస్థితులు

ధీప్తి, జాను 28: హిందువులకును మహమ్మదీయులకును నిరుక్తు సద్గూరు బహారందరు పోరాటము జరిగెను. పరీక్షితముండు భయనంపులకుగల శైవాభిప్రాయములచే నిరుక్తు ఆల్లగులందు పాల్గొనిన పుత్తిసారును రాబోవు బక్రీయనందు తాంత్రిని గాపాడుటకు దొరతనమునకు దోడ్పడలయు నని నొరతనము పుకటించెను. యిల్లాకాలయందు బనిమాదుమన్న మేజస్త్రిటులను మహమ్మదీయులు ఉత్తరప్రపక్రారముగ సమావేశమై సలహా నిచ్చిరి. సాగాను వర్తకుడును లూతను సింగును వారి కొందరు హిందువులను, పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసునందుండి దిస్త్రిను కాబడిన ఒక నౌకరును సభకు రావీకుండుటయే గాక వచ్చువారలను రాకుండజేయటకు పుయత్నించిరి. కొంత కాలమునండి ఓరు ఆల్లగులను చేయించుటకు పన్నుగడలను బన్ను మన్నారు. పహార్దిరాజి బహారుండ వధింపబడు గోవులను మహమ్మదీయులు దిసికొనిపాకుండుటకు జరుగుమన్న రాయ బారములు సాగలేదు. కాబట్టి ఆల్లరిజగుగవచ్చునని అధికారులు భయపడుచున్నారు. క్రిమిలు సోసీజరుకోడు 151 కెన్సు క్రిందు కొంతవర్ష దిసికొనుట అవశ్యకమని సీనియరు మావరించుండెంటు బలంచి 107 కెన్సు పుకారముగ చర్య దిసికొనుచునని మేజస్త్రిటును గోరెరు. హిందువులపైనను 500 మహమ్మదీయులపైనను చర్యదీసికొనబడెను. కాని యిద్దరు మహమ్మదీయులు మాల్కీమే ఆరెస్టుచేయబడిరి. పహార్దిరాజు, కరీమాబి బహారులందలి హిందూగుకాబాదారులు భయపడి దుకాణములను మూసివేసిరి. కానికొమ్ముగ దుకాణములు చెరవబడెను.

వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్ష
నాయకత్వము

శ్రీ. యమ్. సేనుగు ప్రిగారు వహింతురు

కలకత్తా, జూను 27:—కొన్ని రోజులనుండి దేశబంధు
దాసు ఫలము నాక్రమించి నాయకత్వ మెవరు వహింతురని పలు
యూపాలిభోవుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షపు సభ (శాసనసభ్యు
లుసహా) యాదివారము గూడును. రాష్ట్రముందలి యావన్ముండి
స్వరాజ్య సభ్యులకు సభకు రమ్మని వస్త్రహాస ముంపిరి. సభలో
నాయకు నెన్నుకొనుట, ప్రస్తుత కర్తవ్యమును నిర్ణయించుట
జరుగును. లక్ష్మీవారము, శుక్రవారము కలకత్తాలోని స్వరాజ్య
పక్షపు సభ్యులు కూడిగావి యెట్టి నిశ్చయములజేసి కొనలేదు.
కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షములకు నేనుగుప్తగా రధ్య
యులుగా నెన్నుకొనబడిరి

కలకత్తా జూను 28:—చంగరాష్ట్ర జాతీయసభ యొ

కర్మయు స్వరాజ్యపక్షముయొక్కయు, సంఘసభలు జరిగినవి. సభలకు పెక్కుమందిసభ్యులువచ్చిరి. జాతీయసంఘమునకు, స్వరాజ్యపక్షమునకుగూడ, పంగరాష్ట్ర కాసనసభలో స్వరాజ్య పక్షసభ్యులును, దాసుగారి కుడిభుజమునైన జె, యమ్. నేను గా రధ్యక్షుడగునెన్న కొనబడెను.

తన్నెనుకొనినందులకు సభ్యులను సుప్రగా రభీనందించిరి.
దాసుగారి సూత్రములనుండి తానొక్క వెండ్రుకవాసియైనను
దాటనని సభయెదుట వాగానమొనరించెను.

కలకత్తాపాలకసంఘమునకు మేయరు నెన్నుకొనుట వచ్చే
వారము నిశ్చయింతురు. (అ, పే)

బర్హా జాతీయ సంఘము

హైయింగుపక్షమువారి సభ

రంగూను, జూను 27:—బర్మా జాతీయ సంఘమందలి శాసనసభాబహిష్కారవాదులలో నొకపక్షమువారగు హ్లాయింగు పక్షమువారు మార్చిలో 24 వ జూను మొదలు 26 వ తేదీ వఱకు, యు. చిత్త హ్లాయింగుగారి యధ్యక్షతక్రింద సభ గూడినది. చాలతీర్మానములు చేసిరి. ఒక తీర్మానమునందు తమసభయే సరియగు జాతీయసభ యనియు, నధ్యక్షు డగు హ్లాయింగుగారి యందును, తరాదివాసియును కార్యదర్శియునగు యు. పూగారి యందును విశ్వాసముగల తీర్మానముల జేసి స్వరాజ్యము వచ్చు వఱకు వారే యధ్యక్షత కార్యదర్శిపదవుల నుండుట కంగీకరించిరి. హేహితార్థమై కారాగారవాసులగు రెవరెండు ఉత్తమ, యు. లున్న; ఆంగ్లాంగ్లాయెడనానుభూతిజూపును తీర్మానించిరి. సంఘము లక్రమముని నిర్ణయించినదాని నాత్యేసించిరి. జాతీయ వాదులను ప్రత్యేకపుష్టి పోలీసుదళముందుజేరుటకు బలవంతపెట్టి నందుల కాత్యేసించిరి. క్విట్టెన్స్ట్రాలోని 144 వ యంతము సక్రమముగ నుపయోగించినని యాత్యేసించిరి. ఇట్టిధానికంతకును గారణము సరి హార్మద్భుట్టరేయనియు గాన నాతని మఱుగవ ర్చరుగా బంపవలదనియు సాంగ్లమంత్రివర్గమునకు తంతి నిచ్చుటకుగూడ తీర్మానించిరి.

బర్మాకు నెనుక రాజిగా నుండినయాపెను మానమున
 కయిదువేట భరణమిచ్చుటకును, బర్మాభాషను రాజీయభా
 షగ వాడుటకు నారవత్సాధ్యంపునభవను బర్మాయందు జరుపుట
 కునుగూడ తీర్మానించిరి. (అ. (పె.)

144 శైకను పయోగము

రాజోపు బక్రీదుపండుగయందు శాంతిని గాపాడుటకు
అలహాబాదు, జూను 28:—ఈదినవ ప్రకటింపబడిన
ఈ తరపును అలహాబాదు బిల్లామేజిస్ట్రేటుప్రకటించెను. అలహా
బాదులో జరుపబడు బక్రీదుపండుగయందు అల్లరులు జరుగ
కుండ గాపాడుటకు క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోర్టునుండలి 144-వ
ఛార్జ్ నుక్రింద ఎవ్వరను జూను 29-వ తేదీ జూలై 5-వ తేదీవరకు
సివిలులైనవందరు దప్ప నగరముం చెవ్వరును వాల్లఅడుగుల పాడ
వును ఒకఅంగుళము వ్యాసమునుకంటె పధికముగు కట్టలనుపయో
గింపగూడదు. లాల్ గంపులను దీసికొనుబోవువారు యిండియను
పీసులుకోర్టు 150-వ ఛార్జ్ నుక్రింద ఆపరాధము చేసినచో శిక్షింప
బడుదురు. అటోవారల పై కఠినచర్య దీసికొనబడును.

(ဗ. ပေ.)

అభ్యుదయ మునలన నెఱుఁగి

కటకం, జాను 78:—గతమాడు దినములనుండియు అ
హాం రాత్రములు ధారా పాత్రముగన్న ము నరియుటచే వీధులు
వర్షపు నీరుచే మురిగిపోయెను. మట్టియిండ్లు యిటికతో గట్ట
బడినగోడలుగూలిపోయెను. నగర మల్లకల్లోలముగనున్నది ప్ర
జల బాధలను నివారించుటకు దొరతనము సన్నాహములను జే
యుచున్నది. (అ. శె.)

తిరువతివార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మునిసిపల్ సంఘము-దేశబంధు దాసుగారి

ఛాయాపటము నుంచుట

1-7-25 తేదిన, మునిసిపల్ పాఠశాలలు, ఆఫీసు

మూయబడును

మునిసిపల్ సంఘసభ్యులగు శ్రీయుతులు, యం. శేంకట కృష్ణమాచార్యులు, బి.వి. బి.యల్., టి. సుబ్బన్న శెట్టిగారు, బి. అప్పారావుగారు, టి. కే. దొరసామయ్యగారు, బి.వి., చేట్లూరు రంగసామయ్యగారు, వైస్చేర్యుగారు, దిగువ కనిన తీర్మానములను ప్రస్తావనకు తెచ్చుటకుగాను 30-6-25 తేదిన స్పెషల్ మీటింగు ఏర్పాటు చేయవలయునని, చేర్యుగారుగారి శ్రీమాన్, టి. కే. నరసింహాచార్యులు, బి.వి., బి.యల్., వారికి నోటిసురూపకముగా కోరిరి. అదే ప్రకారం, ప్రైవేటులోకికొనె మీటింగు జరుగునని సభ్యులందరికిని నోటిసులు నేటిదినముపంపిరి.

తీర్మానములు

1 శ్రీయుత పి. అప్పారావుగారు, మన మునిసిపల్ ఆఫీసులో శ్రీయుత దేశబంధు దాసుగారి ఛాయాపటమును వుంచుటకుగాను ఉచితముగా వారిచ్చినందులకు వారికి వందనము లర్పించుచున్నాను.

2 దేశబంధు చిత్రంజన దాసుగారి ఛాయాపటమును మునిసిపల్ ఆఫీసులో ప్రాముఖ్యమైన స్థలమునందు ఉంచవలయునని తీర్మానించుచున్నాను.

3 1-7-1925 తేదీ సాయంకాలం 5 ఘంటలకు దేశబంధు చిత్రంజన దాసుగారి ఛాయాపటమును తెరచుటకు (బహిరంగపరచుటకు) గాను శ్రీమాన్ పి. దొరసామయ్యగారు, బి.వి. బి.యల్. యం. యల్. ఏ, వారిని రప్పించవలసినదిగా తీర్మానించుచున్నాను.

4 మహాత్మాగాంధీగారు కోరినమేరకు 1-7-1925 తేదీన సాయంకాలం 5 గంటలకు, మునిసిపల్ పాఠశాలలు, ఆఫీసు కిట్టుకు తెరిచివేసి, దేవుని ప్రార్థించుటకు పై తీర్మానముల నాచరణలో తెట్టుటకు కావలసిన ఏర్పాట్లను చేయవలసినదిగా చేర్చుకొనవలసి కోరుచున్నాను.

పై తీర్మానములన్నియు, ఏకగ్రీవముగా తీర్మానింపబడునని నమ్మకమున్నది. ఆఫీసు, పాఠశాలలను మూయబడును.

బహిరంగ సభ

1-7-25 తేదీ సాయంకాలం 5 ఘంటలకు, మునిసిపల్ ఆఫీసునందు, ఛాయాపటము తెరువబడిన వెంటనే శ్రీయుత చే. దొరసామయ్యగారు వారి యభ్యుత్తర క్రింద గొప్ప బహిరంగ సభయు జరుగును.

రేణిగుంటలో గొప్పసభ

(స్వకీయ విలేఖరి)

దాసుగారికి సానుభూతి

22-6-1925 తేదీ సాయంకాలం రేణిగుంట తపాలా ఆఫీసు ప్రక్కన బహిరంగ ప్రజాగాలా శ్రీమాన్ చే. దొరసామయ్యగారు, బి. వి. బి. యల్., ఎం. యల్. ఏ. వారి అధ్యక్షత క్రింద ఒక గొప్పసభ కూడినది. శ్రీమాన్ అయ్యంగార్ వారు, దేశబంధు దాసుగారి మరణమును గురించియు, వారి యొక్క జీవితచరిత్రనుగూర్చియు విశదముగా చెప్పిరి. పిమ్మట వారికి సానుభూతిని తెలుపుటకు, సభవారందరూనే లేచి తమసమస్త తిని చూపుమని కోరగా అందరూనే లేచి తమసమస్త తిని చూపిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుడు మహాత్మాగాంధీగారి జీవితమును గూర్చి విపులముగా చెప్పుచు అసహాయోద్యమమును గురించియు చెప్పిరి. శ్రీమాన్ అయ్యంగార్ వారు, గవర్నర్ శ్రీశంకరగారి సభలో సభ్యుడనియు, ఉప్పుపన్ను విషయం, తాను క్షిణిచనలేనని చెప్పగా అనేక సభ్యులు ఒప్పుకొనిపోయిరి. స్వరాజ్య పార్టీ వారు, అసెంబ్లీ లోనే, బెంగాలు, కాన్ సెలులోను, చేసిన త్యాగముల విశేషించి చెప్పిరి. ఈయూరివోట్లద్వారా తమ వోట్లు ఇచ్చి యుంటున్నారు. తాను ప్రజలతరపున సభ్యుడనియు, ప్రతినిధియనియు, వారి సలహాలను అసెంబ్లీలో నుంచెదననియు, సలహాలు కోరిరి.

పిమ్మట రాటుము వడక వలసినదిగా కోరుచు, అందరిని ఖద్దరు ధరింపుటకు ప్రార్థించిరి.

రేణిగుంట ప్రజల కలవరములో నుండు తిరుపతి, చిరతామరలనుంచి రేణిగుంట రైల్వేస్టేషనుకు మామూలుగా పోవుచుండు రోడ్డులో ప్రజలు బండ్లు పిట్టలకు రైల్వేకంపెనీవారు అటంకములు కలుగజేయుచున్నందున గురించి చర్చించవలసియున్నది వారల్గురుచేయుట గొప్ప పాపబాటు. యూనియన్ బోర్డు వారు తేరే యొక రోడ్ రోడ్డు నిర్మించిన మాత్రముననే యీ రోడ్డులో యిప్పుడువుండు గేటును మూసివేయుట న్యాయ

మైనదికాదు. ఇప్పుడు ఉండు గేటు మూయుటవలన ప్రజలకష్ట సమస్యల గురించి చెప్పిరి.

తిరుపతినుంచి, యీసభకుగాను హాకిం యిస్కాయర్ సాహెబుగారు, మునిసిపల్ కాంసిలరు, జబ్బాబ్ సాహెబుగారు, హానరరీ బెంచీమేజిస్ట్రేటుగారు, అబ్దుల్ సలామ్ సాహెబుగారు, గొప్పనర్తకులు, తిరుపతి రేలువేయర్ల సంఘ వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు, శ్రీమాన్ కె. రాజగోపాలాచార్యులు, చిత్రా రుజ్జులా కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శిగారు, యం. ఆర్. వరదాచార్యులు, బి. ఏ. ప్రిడరు, యం. శ్రీనివాసాచార్యులు, వి. యల్. నరసింహాచార్యులు వీరందరు వచ్చియుండిరి.

వీరందరూ పాతరోడ్డును క్రొత్తగా వేయబోవురోడ్డును చూచి చూచినపిమ్మట పాతరోడ్డు వెడల్పుగానున్నది సౌకర్యముగాను నుండున్నది. రోడ్ రోడ్డు చాలా వెడల్పుతక్కువ యనియు చెప్పిరి. జవాబ్ అబ్దుల్ సలామ్ సాహెబుగారు మాత్రం రైల్వేవారు తమ ఓవర్ బ్రిడ్జిని రెండవతరగతి వెయిటింగు రూమువద్దకు మార్చిన బాగుండును. మార్చితీరవలయును. క్రొత్త రోడ్డును వేయుటవలన లాభము గనిపించలేదనిరి. దిగువ కనిన తీర్మానములను మ||రా||శ్రీ, దుగ్గిరత్నం వెంకటరత్నం శెట్టిగారు ఉపపాదించిరి. మొదటి తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించిరి.

రెండవ తీర్మానముపై చర్చ సాంగముగా ఒక ఘంట కాలము జరిగినది. వోటుకు డెట్టగా యిద్దరు ఇద్దరు మాత్రము ఆక్షేపించిరి. తీర్మానము నెగ్గినది.

(1) ఈ సభవారు దేశబంధు చిత్రంజన దాసుగారు మరణించినందులకు చాల చింతించుచు, వారి ఆత్మకు శాంతిని సుఖముని య్యవలవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాను.

(2) తిరుపతి చిరతామరలనుంచి రేణిగుంట రైల్వేస్టేషనుకు మామూలుగా పోవుచుండు పెద్దరోడ్డును ప్రజలు బండ్లు పిట్ట రాకపోకలకు రైల్వేకంపెనీవారు అటంకములు కలుగజేయు కూడదనిన్ని పోలీసుస్టేషన్ వద్ద నుండు రైల్వేగేటును మూయగూడదని రైల్వేకంపెనీ ఏజంట్లుగారిని కోరుచు గోవిందరాజ మొదలిపిడిని పొడిగించుటవలన రెండు యిండ్లు ఖాళీజాగా విక్రయమునకు తీసి పొడిగించుట వలన చాలా ద్రవ్యనష్టము, కష్టము గాన స. గోవిందరాజ మొదలిపిడిని రైల్వేకంపెనీ వారి సరిహద్దువరకు పొడిగించవలసినది ప్రకృతం ఆవశ్యంలేదని తీర్మానించుచున్నాను.

ఈతీర్మానములను బి. కన్నయ్యనా గుని పూడి గుర్బాధం శెట్టిగారు బలపరచి మాట్లాడుటకు పాపానాయకిపేట పంచాయతీ గారగు రంగనాయకులు శెట్టిగారు బలపరచి మాట్లాడుటకు కంచిధర్మలింగ మొదలిగారు మాట్లాడుటకు

కూలముగ మాట్లాడిరి. మామూలు రోడ్డును మూసివేయవలెనని చెప్పలేదు. క్రొత్తరోడ్డును గేటుపెట్టుమని కోరితిమి. రైల్వేవారు రెండు గేట్లు వుండుటకు వీలులేదని చెప్పినారు. అందువలన కాగితములద్వారా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి.

రామస్వామి అయ్యగారును మరియొక సాహెబుగారున్ను రెండుగేట్లు ఉండవలయునని చెప్పిరి. శ్రీమాన్ అయ్యంగార్ వారు వోటుకు డెట్టుటకు పూర్వము పాతగేటును మూయగూడదనియు క్రొత్తగేటుకు ప్రయత్నములు చేసినమేలనియు క్రొత్త రోడ్డువిషయం మానుకొనుటకుగాను చేర్యుగారివద్దకు కొందరు మొంబర్లు వెళ్లి చెప్పుకొనవలసినది అట్లు వారు విననియెడల మరల మనము వేరే ప్రయత్నములు చేసికొనవచ్చును అనివోటుకు డెట్టిరి. తీర్మానమునకు విరోధముగా కొందరు మాత్రం వోట్లుచ్చుటచే తీర్మానము నెగ్గింది. చేర్యుగారివద్దకు వెళ్లి చెప్పుకొనుటకు కొందరు మొంబరులను ఏర్పాటుచేసిరి. అధ్యక్షులను కొందరు సభ్యులను పుష్పములతో గౌరవించి అధ్యక్షులవారికి వందనము లాసగుటతో సభ రాత్రి 9 ఘంటలకు మహాత్ముక జేయనశబ్దములతో ముగిసినది.

జొన్నలగడ్డ వంతునైన అయిదు మరణములు

గజులగొండ కాపురంబు గొల్లవలగ్గులు కొందరు వీధి వారు జీవనోపాధికే గుంటూరుచేరి కూలెట్ల జీవయాత్ర గడుపుచు గుంటూరునుంచి వారి స్వగ్రామము చేరుటకు కాలినడకును నడచివచ్చుచు ఈశేల తే 26 దిన నర్సారావుపేట సామలూరు స్టేషన్ వద్దనుండు జొన్నలగడ్డ వంతునైన సమీపములో వంటచేసికొని భోజనానంతరం మధ్యాహ్నం 2 గంటకు బయలుదేరి నర్సారావుపేట రావలెనని వచ్చుచు ఈశేల మార్గమున రావడమునకు వాగులో నీరు వున్నందున నీటికి భయపడి జొన్నలగడ్డవాగువైపు కట్టుకొని రైల్వేవంతునైన గాలినడకును వచ్చుచుండిరి. ఇంట్లో మచిలీపట్నమునుంచి నర్సారావుపేట మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు రాబడు త్రొను వచ్చువరకు బాటసారులు ఎటుబోవుటకు వీలులేక వంతునైన నిల్చిపోయిరి. వారిపైగా త్రొను వెళ్లిపోయినది. ఒకశ్రీ అచ్చ

టనే కుత్తునియై పసిబారికితో సహా చనిపోయెను. ముగ్గురు కొన ఊపిరితో నర్సారావుపేట హాస్పిటలుకు తీసుకరాబడి వైద్యచికిత్స చేయుచుండిరి గాని సాయంత్రము 9 గంటలకు ఆసున్నకూడా చనిపోయిరి. ఈవంతునయే క్రిందటిసారి యింజనుతో సహా కొన్ని పెట్టెలు పడిపోయి కొందరి ప్రాణములను బలిగొనినది. ఇంక నెందరి ప్రాణములను బలిగొననన్నదో? ఇట్టి విపత్తులను గమనించి అయినను రైల్వేవారు ఈవంతునైన మనుష్యులు రాగలుగుటకు తగు సదుపాయము కలుగజేయవలసియుండును. ఎందువల్ల ననగా జొన్నలగడ్డనుంచి నర్సారావుపేటకు ప్రతినిత్యము వందలకొలది వీధజనులు జీవనోపాధి గడుపుకొనుటకు వచ్చుచుండురు. అట్టివారికి ప్రమాదము కలుగకుండాచేసినవా రగురురు. జొన్నలగడ్డనుంచి నర్సారావుపేటకు జనరత్ రోడ్డు ఉన్నది గాని వాగువద్ద జనరత్ రోడ్డుకు వంతున లేనందున రైల్వేరోడ్డు వంతునైన గాలి వాగుదాటి వచ్చుచుండురు. ఇట్టి ప్రమాదములు ఇకమీద కలుగకుండుటకై రైల్వేకంపెనీ వారు ఆలోచించి తగు ప్రయత్నము చేయుదురని కోరుతాను.

నాగి నర్స సుబ్బారాయుడు,

మకాం, నర్సారావుపేట.

సిక్కు-గురుద్వారాచట్టము

నర్సారు తారాసింగుగారి స్టేటుమెంటు

అమృతనరము, జూన్ 27:-సిక్కు గురుద్వారాచట్టమును విచారించుటకు ఏర్పడిన సెలెక్షన్ కమిటీచే సవరణలు గావింపబడి సిద్ధముగనున్న చట్టమునుగురించి పంజాబు శాసనసభ్యులగు తారాసింగుగారితో నొక పత్రికానిలేఖనము ముచ్చటించగా, గురుద్వారా ఉద్యమ మూలములేమి లీచట్టముందు జొప్పింపబడిన వని చట్టపరిపాదకుడగు తారాసింగుగారు పలికిరి. గురుద్వారాచట్టము ఎల్లరి ఆమోదమును రంజింపజేయజాలదు. కాని గురుద్వారా ఉద్యమమును నడుపుచున్న అధిక సంఖ్యాకులను సంతృప్తిపరచుటకు విశాలభావప్రేరేపన చట్టము నిర్మింపబడినది. ప్రస్తుతపరిస్థితులం దింతకంటె మనము ఆపేక్షింపజాలము. నేను ఇంతవరకును సంప్రదించినవా రెల్లరును గురుద్వారాచట్టమును ఆమోదించుచున్నారు.

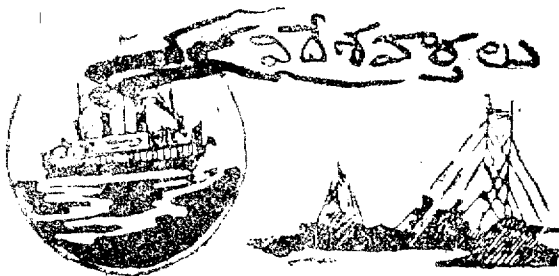
కోమణిగురుద్వారా ప్రబంధకమిటి, యితరులు, వివిధ సంఘములు నూదించ సవరణలు ప్రతిపాదించబడి, కమిటీ యందు చర్చింపబడెను. కొన్ని సవరణలు ఆమోదించబడెను. మరికొన్ని తిరస్కరింపబడెను. కాని యిదిమాత్రము నేను నిశ్చయముగ డెల్వగలను. ప్రారంభమందు సెలెక్షన్ కమిటీ హస్తముందున్న చట్టము మార్పుల నంది తుదకు అభివృద్ధికరముగ పరిణమించెను.

దొరతనముయొక్క వైఖరి

దొరతనముయొక్కయు మహమ్మదీయుల యొక్కయు వైఖరిని గురించి ప్రశ్నింపగా వీరు చట్టమునెడ నుపాధ్యక్షములను జూపి తోడ్పడుచున్నారు. అని సర్దారు తారాసింగుగారు డెల్లిరి.

హిందూసభ్యుల వైఖరియు అంతే. చట్టమును గురించి పోరాడిన హిందూసభ్యుల అభిప్రాయము దానిని బాదుచేయి వలయునని కాదు. కమిటీయెదుట హిందువుల అభిప్రాయములను నిర్మొగదుటముగ నెరింగించుటయే వారి ఉద్దేశ్యము. ప్రకృతముం దీవిషయమై యంతకంటె నేమియు నెరింగింపజాలదు. దొరతనమునకు శిక్కు సభ్యులకును ఏమియైన ఒడంబడిక గలదా యని విశేష ప్రశ్నింప, గురుద్వారా నిర్బంధితులను విడుదలచేయు విషయమై ప్రభుత్వమునకు శిక్కు సభ్యులకును ఏమియైన ఒడంబడికయు లేదని సర్దారు తారాసింగుగారు పలికిరి. గురుద్వారా చట్టముయొక్క బాగోగులను గురించి విచారించుటకు తప్ప మరేమియు ఒడంబడిక దొరతనముతో సభ్యులు గావింపలేదనియు, గవర్న మెంటు నిర్బంధితులను కారాగృహముయండి విముక్తులను జేసెద రని తమ అభిప్రాయమునియు సర్దారు తారాసింగుగారు పలికిరి. శిక్కుసమస్యను సంపూర్ణముగ బరిష్కారము చేయవలయునని దొరతనము ప్రయత్నించుచున్నది. చట్టము శాసనసభయందు అధికసంఖ్యాకుల అంగీకారము వొందిన పిదప పరిస్థితులను విశాలదృష్టితో బరిక్షించి సిక్కు ఫ్రెండ్లకు దొరతనము వదలవచ్చునని నేను దలంచుచున్నాను. నా అభిప్రాయము మీరు అభ్యయముగ నెన్నవలను. రై డీలను ఆపవచ్చు వలసియొడె, కేషిం చిన సిక్కు యిబ్బందులను ఉచితరీతిని బరిష్కారము గావింప ననిచో అందులకు సలుపవలసిన ఆందోళనను జేయుటకు తాను ముందుగా తోడ్పడెదనని సర్దారు తారాసింగుగారు పలికిరి. భారతీయుల సానుభూతిని శిక్కులు విశేషముగ చూరగొనగలరు. స్వప్రయోజనకర మగు దురుద్దేశ్యములు సిక్కులకు లేననియు, వారి ఆశయములు న్యాయమైన వనియు జగత్తునకు చెల్లడి అగును.

(అ. ప్రె.)

రిఫుల సంకులము

శ్రీమత్తుల తరుమబడుట

ప్రొవైస్, జూన్ 26:—రిఫుల సంకులము కొత్తగా...

శ్రీమత్తుల తరుమబడుట పై పరిశీలించుచున్న...

ప్రాంసు - రషియా

విజృంభియుట

లండన్, జూన్ 24:—కొరియా గాన ప్రాంసు...

ఉత్తర భృవపరిశోధన

రెమి టెల్లెస్ కావొనాచులను నిర్మించుటకు...

లండన్, జూన్ 25:—కొరియాను 1922 లో...

బి. సి. ఎస్. బిల్లు

సవరణ

లండన్, జూన్ 25:—బి. సి. ఎస్. బిల్లును...

బి. సి. ఎస్. బిల్లుకు తెలిపిన సవరణను...

గ్రీసు పరిస్థితులు

జనగలాస్ గారు ప్రధానమంత్రివదవిని స్వీకరించుట

ఏథెన్స్, జూన్ 26:—జనగలాస్ కే నా ని ప్రధాన...

ఇద్దరు కొత్తమంత్రులు

గ్రీసు పరిస్థితులలో జనగలాస్ గారు ప్రధానమంత్రి...

ఫ్రెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ప్రభుత్వ సూచనలు

ప్రొవైస్, జూన్ 26:—ప్రభుత్వమునకు ఫ్రాన్సులో...

మూలభూమిపై పన్ను వేయవలెనని ప్రజాశక్తి...

నాటక సంగీతములు

బ్రాడ్వే క్యాష్ట్రు జేసిన నాటకములను సంగీతములను...

చీనా కల్లోలము

ఆంధ్రాధికారిక ప్రత్యేకతంత్ర

లండన్, జూన్ 29:—పికింగువార్త లెట్టు తెలుపు...

కారణములు

బుర్రెస్టెల్, జూన్ 27:—చీనా కల్లోలమునకు కారణములు...

ష్యాంఘై పరిస్థితులు

లండన్, జూన్ 28:—మాస్కోవాగు చీనా ఆర్థిక...

సెక్యూరిటీ ప్యాక్టు

బెర్లిన్, జూన్ 27:—సెక్యూరిటీ ప్యాక్టును గూర్చి...

ఇరాకు మంత్రవర్గము

అంతః కలహములు

కొత్తమంత్రవర్గ మేర్పడుట

బగ్దాద్:—అంతః కలహములచే ఆదివారమునాడు ఇరాక్...

పనులమంత్రులు: అబ్దుల్ హుసేన్ బలబాయి.

ఇరాకు ఆర్థిక పరిస్థితులు

లండన్, జూన్ 6:—తక్షణము ఓడనుంగములు...

ఫ్రెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ప్రొవైస్, జూన్ 27:—సెనటు ఆర్థికసంఘము కేసు...

పత్రిక నిషేధించుట

హైదరాబాదు నైజాము ప్రభుత్వమువారు తమ రాజ్య...

ది మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

1-7-1925 తేదీనుండి మద్రాసు, బొంబాయి స్టేషను...

Table with 3 columns: Share Name, Amount, and Price. Includes items like సీతీచంద్రిక, పంచలెంత్తము, భారతసుధ, etc.

ఇండియన్ బుక్ స్టాల్, రాజమండ్రి.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లి—

ఈ దిద్దకు పాపాచార్యమైన పాపయ్యప్పటకు
పిలువని ప్రతి దిద్ద కల్గిని, శ్రీకృష్ణమైన ఆహార
మేది యను పంజరము గలుగుచున్నది. దిద్దకు
సులభముగా జీర్ణమగు నట్టి రాచిన్నన్ను
"వేటెంటు" బార్లితో తయారు చేయబడిన
గంజిలో ఆవు, లేక గేదె, లేక మేకపాలు, లేక
కాచిన లేక డబ్బాపాలు, లేక యితర యేకర్పిత
పాలును చేర్చి యాల్చినను మంచిది.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లితో
తయారు చేయబడిన గంజి, లేక అల్పహార
మును దిద్ద కల్గి యిచ్చిక, దిద్దకు పాలును ధారా
ళముగా యిచ్చటకు లోడ్డును.

లుహీనులకు నిది చాల మంచిది.

మఖ్యముగా జ్వరముచే శాధనమువాటికి మిగత
పదార్థములన్నియు విమనమునవచ్చును ఇది రక్త
మును: చల్లపరచి కడుపు లో యిడుచునట్లు
జేయును.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లితో
తయారు చేయబడిన గంజి లేక అల్పహారము
వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్నది.
తరచుగా పీచునున్నంతో కలపండి, మరియు
మూడుండు పెరక బార్లిని వాడుటను మానుడు.

No.1.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నెవ్వలకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేక మూలికల సంపుటిచే
హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాత
మైనమందు. ఇది ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న శ్రోత
మందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను
వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము
నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, పొట్టు
బెలుకులు, మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనముప్రథమ
సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన
రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము
పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు
ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి కిథిలపదార్థము
లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులో దొరకును

తామరతైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్లపొటుకు తీపులకు మంచిపొదుము.

మోహినితైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

దిలక్ష్మి ఇన్సురెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్., లాహోరు

శ్రీయుత ఎల్. లజపతిరాయగారు, చీఫ్మెన్

మొదటి సం॥ రమునందు జరిగిన పనియొక్క వివరములవట్టిక,
x బచ్చినప్రపోజన్సు మొత్తము. రు. 37,500,00
జూరీచేయబడిన పాలసీల మొత్తము రు. 28,000,00
1-6-25 వరకుబచ్చినప్రపోజన్సు(ఆనగా) రు. 42,000,00
18 నెలలకు

హిందూదేశపు లైఫ్ అన్యూరెన్సుకంపెనీలో మాడ
యింత అమోఘమైన పని జరిగియుండలేదు.

ది లక్ష్మి గోల్డ్ సాలసీ పరిపూర్ణమైన స్క్రీము. లాభము
లకు, బోనసుకు పూచీనిచ్చెదము. మీరు జీవముతోమాత్రముం
డిన అన్నియు నిజమని మీకు తెలియును.

మీరు త్వరలో మరణించినను లేక దీర్ఘ కాలమువరకు
జీవముతో నున్నను మీకు లాభముగలదు.

20 సం॥ రములలోగా మరణించిన లక్ష్మి కంపెనీ యీ
దిగువతెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించును.

1. నిచ్చెదము రూపిగా చెప్పిన మొత్తము.

2. మొదటి సం॥ రము చెల్లించిన ప్రీమియమునకుతప్ప
తదిమిశ్రిమి మమునకు 1000 కి సం॥ 1 కి రూ॥ 800 చొప్పు
న బోనసు పూచీగా చెల్లించబడును.

20 సం॥ రములకు పైగా జీవముతో నున్న:—1. పూచీ
యివ్వబడిన నగుదు రు 1000 చెల్లించబడును.

2. మరణానంతరము రు 10000 పాలసీ యివ్వబడును.

వారి వారి ఇష్టప్రకారము నడచుకొనుటకు వీలుగలదు.
దీనివివరములు తెలుసుకొనుటకు మీరేమియు ఖర్చుపెట్టనవసర
ములేదు. విచారణచే మీకుగల మరణభయమును జయించుటకు
వీలుగలదు.

కె. సంతానం, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేటరు, 16 నుంబరాచెట్టిపేటి, ఘడ్వాన్.

కటకంలో శ్రీ దేవిదీజమిందారుగారి ఉపన్యాసము

శ్రీ వీరశైవమతీధారకు లగు మహారాజరాజశ్రీ ఇజ్జ
తాసార్ రాజా కందుకూరి బాలకూర్మప్రసాదరావు బహ
ద్వూరు (దేవిదీ సంతానాధిపతులు)వారు కాకి మొదలగు దివ్య
క్షేత్రములు నేవించుకొనుచు, మాడువారములనుంచి మావరి
స్థానలో ప్రాచీన దివ్యక్షేత్రమువరకు శ్రీభువనేశ్వరములో
క్షేత్రవాసము చేయుచుండి, మా కటకం వాస్తవ్యులగు దేవాం
గులకు లింగధారణాది శైవరహస్యము నుపదేశింప ౨౨-౬-౨౫
తారీఖు పగలుబండిలో దయచేసిరి.

ఆదినం నాల్గుగుంటలకు మా గామపు దేవాంసుల నంద
రిని శ్రీవారి శైవరహస్య ఉపదేశ ఉపన్యాసమువినుట కాహ్వా
నించితిమి. అంతట శ్రీరాజావారు లింగదీక్షవిధానము, ఇష్ట,
ప్రాణ, చావలింగార్చన, వదులింగార్చన, బాహ్యంతరార్థము
లతో చెప్పిరి. లింగాంగులు, శిరస్సున, గళమున, వక్షస్థలమున,
కర్ణ, బాహు, మణిబంధములయం దెట్లు విభూతి రుద్రాక్ష
ధారణ చేయవలయునో యను వీర శైవ రహస్యములతో
బోధించిరి. ముప్పదియారు తత్త్వములలో విద్యాతత్త్వమునకు
ముఖ్యముగ యజ్ఞోపవీత ముండవలెననియు, లింగాంగులు శైవ
గాయత్రి మంత్రజపమునకై విధిగా గాయత్రిధారణ గావలె
ననియు నొక్క వక్కాణించిరి.

శివపంచాక్షరీ మంత్రమునకు వీజాక్షరమును ముందు
తెట్టి స్వార్థులు పఠించెదరనియు, వీరశైవులు మంత్రమున కంత
మందు వీజాక్షరమునుంచి పఠించెదరనియు, అది శైవగమ
కాస్త్రసముత్త కునియు వాక్రచ్చిరి. శైవులు గురుపాదమునకు
శరణుజేయుతరి సకారము మొదలు ఓంకారపర్యంతం పాదము
నుంచి శిరస్సువరకు గురుని కర్పితమానసు రహస్యమును విశేషిక
రించిరి.

ఏటలమహా రామల గురువులచేతనే, కాస్త్రానుసారము

లింగదీక్ష, యజ్ఞోపవీతధారణలందు ఉచితమనియు, గురువు
శిష్యుని సహాపంజీని గూర్చుని శిష్యుజాతయుట వ్యాయ
మనియు నెలవిచ్చిరి. మాడుగుంటలనేపు శివరహస్యములను వెల్ల
డించి ఉపన్యసించిరి. మరునాడు భువనేశ్వరక్షేత్రమున కేగిరి.
దేవాంగు లందఱు స్వతీలగురువులచే లింగధారణ, యజ్ఞోపవీత
ధారణలు మాడుమని చెప్పిరి.

శ్రీ దేవిదీ జమిందారువారు శైవమతీధరణకై పాటు
బడుచున్నందుకు ఆపరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్య విశ్వరథ
ములనిచ్చి రక్షించుగాక యని బ్రార్థించుచున్నాను.

ఆకాశం సోమశేఖరం.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 9-10-0 (వది అణాలు)

తెలుగుభక్త! (పోస్తుబర్చులుకల్పేకము) గుణభక్తము!
శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి నైర్మల్యకాల
మాత్రలు దివ్యామృతము. అతీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, శరీరాంగముల
యందు బలహీనము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
క్షేత్రము, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొత్ప
లను బోగొట్టి జేవమును మంచి యారోగ్యమునకు
జేచ్చును.

ఈ మాత్రలు శుభావారి నొప్పులను వెంటనే
మాన్యును. యిందు అనేకవిషయము చేరినది. అనుభవము
గల వైద్యమునుజేతరకు పరమసాంస్కృతిక యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విడుదామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిజమాల, ఎలకుర్ర, కృష్ణాజిల్లా.

అట్టివారు ఆశ్చర్యము లామెంబరు సర్, బి. యక్ష. శర్మ గారు విరమించుటతో భారత ప్రభుత్వమునందు పెద్దపెద్ద మార్పులు కలుగనున్నవి. ఈమార్పులు గలుగనున్న ప్రజలు యాదేశ పరిపాలననునందు భారతీయుల సంతకము దీసికొందురే చూడ వలసి యున్నది. సర్, బి. యక్ష. శర్మగారు పోగానే వారి స్థానే సర్ చునిలాల మహతాగారిని భారతప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక వర్గములోనికి దీసికొనునట్లు. గాన్పించుచున్నది. ఇచ్చట న ద ం తు ల ను బ ట్టి చూ డ యి ప్ప డు హోం మెంబరుగ నున్న సర్ అలెగ్జాండరు ముడ్డి మను లామెంబరు, సర్ ఛార్లెస్ ఇన్సుహోం మెంబరునట్లు గాన్పించుచున్నది. సర్ అలెగ్జాండరు న్యాయశాస్త్రమునందు మంచి సమర్థుడు. భారతదేశములో సంతతి లాయరునైనను మాటలతో నోడింపగలరు. ఇంతేగాక అలెగ్జాండరు హోంమెంబరుగ నుండేతగడను నశ్చిప్రాయముగూడ గలను. కాబట్టి సర్ అలెగ్జాండరు ముడ్డిమను లామెంబరుగా నుండునను, సర్ ఛార్లెస్ ఇన్సు హావ్సుటర్వముతోను శక్తిసామర్థ్యములతోను కామర్సు రెయిల్వేలశాఖనుండివిస్తో హోంమెంబరుగ నడుగలరనియు నమృతము బాగుగ వ్యాపించియున్నది. సర్ ఛార్లెస్ హోంమెంబరునైన యెడల “వంచిబల సంపన్నుడు గాగలడు, అయితే అప్పుడు రెయిల్వేలు కామర్సునుండి వేరు జేయబడును. అప్పుడు ఉద్యోగము లన్నియును పూర్తిగ మారిపోవును. ముగ్గురు భారతీయులకును అప్రాముఖ్యములగు నుద్యోగము లీయబడును. సర్ చునిలాల మహతాగారిని నియమించి బొంబాయిని తృప్తిజేయుట యయ్యెను. సర్ అలెగ్జాండరు ముడ్డిమనుకు లామెంబరు పని యిచ్చి ఆయనకు మనస్తృప్తి గలుగజేసి భారతీయుని ముఖ్యమైన పాలనాశాఖనుండి తొలగించుటకు యత్నము జేయుటగను. సర్ ఛార్లెస్ ఇన్సుహోం మెంబరుపని యిచ్చి పంచిగట్టి డై హెట్టు సేరదీయగోరి. దీని ఫలితము, భారతీయులు, సమర్థులైన వారందరును ననుక బడిపోయిరి. ఈనేను బంపు విషయములు అసత్యములు గావలననియే కోరెదను. కాని భారతదేశమునకు బాగ్యతాయత ప్రభుత్వము నొసంగుటకు ప్రతిపక్షేనట్టి ప్రభుత్వముయొక్క పంచి వేరును గమనించియు తమదేశ పరిపాలననునందు న్యాయమైన భాగమును సహింపగోరిన భారతీయుల, క్షేమమును గోరియు యీమాత్రము హెచ్చరికను ప్రసూత్యము జయుట అవసరమని తలచితిని.

హైద్రో ఎలక్ట్రిక్ స్క్రీము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఏర్పాటుచేయుచున్న ఆశీర్వాదము

రేడియోపత్రక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— మా లండను విలేజుకు వ్రాసిన లేఖ ననుసరించి హైద్రో ఎలక్ట్రిక్ స్క్రీమును కొనసాగించుటకు ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేయుచున్నది. మై వార్తాపత్రకలన్నియు ఆశీర్వాదము ప్రకటించియున్నవి. ఇట్టి ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము యేర్పాటుచేయుచున్న మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రోత్సాహ మొనగలుగజేయుచున్నారని, రాష్ట్రమువారు తమ అభిప్రాయములను సకాలముననే ప్రభుత్వమువారికి స్పష్టముగ తెలియపరచుట అవసరమగుచున్నది. 1925 వ సంవత్సరం మార్చి 21 వ తేదీన గౌ॥ లామెంబరుగారు హైద్రో ఎలక్ట్రిక్ స్క్రీమును సంబంధించిన కొన్ని వివరములను తెలిపిరి. కాన సభ్యులు తమ అభిప్రాయములనుకూడ కొంతవరకు ప్రభుత్వమువారికి తెలిపిరి. హైద్రో ఎలక్ట్రిక్ స్క్రీము ఈ రాష్ట్రమున చక్కగ పనిచేయుటకు అనుకూలవాతములన్నియు యున్నవి. పైకారస్క్రీము, పెరియారునది, పాపనాశనము, బాణాత్మికము, కౌన్సిలరే, పింగళి, తిరుపతివద్దనున్న పాపనాశనము వీటి నన్నిటిని విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి నుపయోగించుకొనవచ్చును. గౌ॥ లామెంబరుగారు ఈ విషయములన్నిటిని వివరించి ఈ స్క్రీములను అమలునందునుటలన రాష్ట్రపుపరిశ్రామిక పరిశీలు మిగుల తృప్తికరముగ నుండగలవని చెప్పిరి. దక్షిణ ఇండియా రైల్వేలను విద్యుచ్ఛక్తి మూలమున నడపుటకు వీలుండునని కూడ చెప్పిరి. ఈ ప్రయత్నముచేయుట లాభకరమగుచున్నది. ఇది భౌతిక ప్రాయమున్నది. ఆర్థిక పరిశీలులు తృప్తికరముగా లేనందున ఈ స్క్రీములకు కావలసిన ధనమును ప్రభుత్వమువారు సమకూర్చజాలరు. కావున ఇంగ్లండు ప్రేమిటేటిచ్చుము సహాయముసొందుట ఉచితమని గౌ॥ లామెంబరుగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ చట్టము ననుసరించి ప్రైవేటుకంపెనీ ఏర్పరచి ప్రభుత్వమువారు ఆ కంపెనీకి తమ గారంటీని నివ్వవచ్చును. వడిలో నాటిగంట మూడు వంతులు చెల్లించువిషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు పూచీ పడెదరు. కాని స్క్రీములను అమలునందుంచుటకు కావలసిన యంత్రసామగ్రిని ఇంగ్లండునందే కొనవలయును. ఈ విధమున పనిచేయుటయే అన్ని విధముల శ్రేష్టమని లామెంబరుగారు నూచించియుండిరి. కాని కాననభ్యుత్పల లామెంబరుగారి మాటన గునించియుండలేదు. ఆపోజిషను నాయకుడగు నెరసింహ రాజుగారు ఈ విషయమై చర్చ సలుపుట కొకదినమును ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకింపవలయునని కోరిరి. ఇది మిగుల ముఖ్యమగు విషయమనియు, కేవలము ఇంగ్లీషుకంపెనీవారు ఈలాభములన్నియు సొంతకు రాష్ట్రమునకు నష్టప్రదమనియు, భారతీయుడగు లామెంబరు భారతీయులే ఈపని చేయునట్లు ప్రయత్నింపవలయునని నెరసింహ రాజుగారు చెప్పిరి. ఇంగ్లీషుకంపెనీ ఏర్పరచు విషయమై ప్రభుత్వమువారు మైనను పూచి ఇచ్చియున్నారాయని పలువురు గౌరవసభ్యులు ప్రశ్నించిరి. లేదని స్పష్టముగ లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈ స్క్రీములను సంపూర్ణముగ ఇంగ్లీషుకంపెనీవారి కివ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారి కుద్దేశము లేదనియు, కంపెనీ నిర్వహణమునందు ప్రభుత్వమువారికి కొంతహక్కుయుండవలయుననియు రాష్ట్రమునకు లాభకరమగు మరతులు లేకున్న ఇంగ్లీషుకంపెనీవారికి పూచి ఇవ్వబడవలయు లామెంబరు చెప్పెను.

అటుపై జరిగిన చర్చయందు పలువురు సభ్యు లీ విషయమై మాట్లాడిరి. సర్ కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగా రీ విషయమై ఇట్లు చెప్పిరి.

“ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు గౌరవసభ్యుల అభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకు పూర్వము ఏపనిచేయుట ధర్మము కాదు. ప్రేమిటేటిచ్చుము ననుసరించి ఈపనిచేయుట ఒక విధముగ లాభకరమైనను యంత్రసామగ్రి యంతయు ఇంగ్లండు నందే కొనవలసియుండును. కావున నష్టమునకూడ భరింపవలసియుండును.”

లామెంబరుగారు ఈక్రింది విషయన ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. “జూలై నెలాఖరువరకు ప్రభుత్వమువారు రెట్టి ఉత్తరువులు ఇవ్వరు. ఈ విషయమై వివరములను తెలుపు ప్రకటనను తయారు చేసి గౌరవసభ్యులందరకు పంపెదను. అప్పుడు జూలై నెలలో గాని ఆగష్టు నెలలో గాని ఈ విషయమై సంపూర్ణముగ చర్చ జరుగుటకు వీలుండును. సభవారి అభిప్రాయము ప్రభమునకు తెలిసికొనియే నేను ఉత్తరువులను ప్రకటించెదను. చెన్నపురియందే ఈ స్క్రీములకు కావలసిన మూలము దొరికిన ఎంతయో లాభకరముగ నుండును. ఈ రాష్ట్రమునందు కావలసిన మొత్తము దొరకుట కష్టమని తలచుటచేతనే నేనీ విషయన సలహా ఇచ్చినాను. ఈ రాష్ట్రమునందే కావలసిన మూలధనము దొరకిన ప్రభుత్వమువారు మిగుల సంతోషించెదరు. సభవారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనిన పిమ్మటనే ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమై అవలంబింపవలసిన విధానమును నిర్ణయించుకొనెదరని మరల వాగ్దానమిచ్చుచున్నాను.”

ఈ విధమున లామెంబరుగారు వాగ్దానమిచ్చిన పిమ్మట లండనునుండి మా విలేజురి తెలిపిన వివరములు మాకాశ్చర్యమును కలుగజేసినవి. ఈ స్క్రీము రాష్ట్రమున కెంతయో లాభకరమైనను ఇంకను కొంతకాలము వేచియుండుటవల్ల ఎట్టి నష్టము కలుగదు. రహస్యముగ ప్రభుత్వమువారు ఇంగ్లీషుకంపెనీ ఏర్పరచు విషయమై ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అంతేకాక రైల్వేలను సర్వీసు ఉద్యోగుల నీపనిచేయ నియమించుట ఎంత మాత్రము సరికాదు. ఈ ఉద్యోగులు ప్రభుత్వమునందున్న దొంగ్యముల దుండిన వారగుటచే వారికి అన్ని వివరములు తెలిసియుండును. వీటి నన్నిటికి కంపెనీవారికి తెలిపిన గొప్పనష్టము వాటిల్లునుకదా. మా లండను విలేజుకు వ్రాసిన మూలముల వర్షాన సంవత్సరములను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు అంత మొందించెదరని నమ్ముచున్నాము. ఇందులో రహస్యముండవలసిన అవసరము లేదు. కావున ఈ విషయమై చర్చ సలుపుటకు కాననభ్యుత్పారికి సంపూర్ణవాతాళ మిచ్చుట అన్ని విధముల శ్రేష్టము.

వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0 4.0
ఈ నూనెను తలకు రాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఇప్పుడే అచ్చయినది! నచ్చనివో సొమ్ము వాపను చేయుదుము!!
జాతకరత్నము II భాగము
ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థలము, భావస్థలము, గ్రహస్థలము, అష్టకార్య, హోదాకం కర్మ, ద్వాదశ భాగ్యభాగ్యములు, దశాంశరత్న భాగ్యములు, మున్నగు పెక్కు హాశములతో శ్లోక తాత్పర్యరూపమున ఈ గ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కు జాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశ భాగ్యములు చచ్చు పబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యింటి జ్యోతిషముగను. వెల 2.0 0. మొదటి భాగము రు 1.0-0. హస్తాంతి ప్రత్యేకము.
గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,
కళి కోట, విశాఖపట్నం జిల్లా.

విరేచన మాత్రలు
20 మాత్రలు డబ్బీ 1, కి రు 0-8-0
రాతియొక మాత్రల నేలించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములుకాలపు. వికారము ప్రత్యేకము లేదు. శేషాశము చేర్చడన లేదు.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

అలహాబాదు, నరమల అలహాబాదు

రక్త హేమ 1228

మొరలన వాటి.

Deschiens' syrup

విరేచన ఉపయోగించుము.
ఇది, ఆరోగ్యము, బలము, నియంత్రణకలిగినది. 30,000 వైద్యులు ఒకప్పుడొప్పునాను. డబ్బీ, పాల్
అను మాటకును, గమనించుము. ఎక్కడను చక్కము.
had of all Chemists (Wholesale) **C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.**

సమస్తమగు కొత్తమాదిరి నగలుదొరకు స్త్రీలము

ది ఆంధ్రజ్యోతిషాలయి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబాబురోడ్డు, మదరాసు

మావ్వు అనేక రకములు కొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొలుసులు, కానుకలు అడ్డగవైకాలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకచాదిరీల అడ్డగలు, బడవిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, టంబ్లర్లు, వేలాగిన్నెలు, కాపి నెట్లు మొదలగు పాత్రసామానులన్ను అనేక రకములు కాళ్ళగొలుసులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకున్న చాదివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వజనును. నచ్చనివి వాపను తీసుకొనబడును.

ప్రొటెక్టర్లు:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, 1597

శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదరు,

అభ్రకభస్మము

అమృతమైననుందు సక్రమముగా 800 పుటలు కల వేయబడినది. శ్రీ ముక్త్యలరాజువారి సంస్థానమున స్వీకృతమైనది. యోగమున కై తయారుచేయబడినది.

దాని ఉపయోగమును గురించి స్వల్పభరకు విశయమునకుకూడ పెట్టి నాము. మాతవ్యాధులలో బాగాపనిచేయును. డయిల్లి అనే బహుముక్తవ్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండే తీసివదాగమును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, త్రయోగమును బోగొట్టును. షుగర్ గును లన్నిటియందు చాలా మంచిది. బొంబయోగములందుగూడ ఉపయోగించుకొనవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గురుచును. ఒకసారి వాడినచోండి మీశే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము నుందులో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపురేట్లు. రులం 1 కి 5-0.0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్యసాయకశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వ 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

లోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాభాగా, 25 సం॥ లనుండి నేను లోకనేన చేయుచుండునంగతి కనుక తెలిసియుండవచ్చును. (వరి సం॥ రము లక్షలకొలది కలుండును) నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రలను గాక బర్మా, సిలోన్, మలయానేటు, ఫిలిపిండు, ఇండోచైనా మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడా నాలో నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱు నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, భాలింతలు, వదులు వారు, ముసలివారు, వారు పిరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తజాతియు, సకలజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రక్కలకుడు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, తీర్చించినభేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ (శ్వాసకోశము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, ప్లేగుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాపత్రికలోనున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణమును, నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు నేనకుశల గలవు. ఒకడభా నాలో నేహముచేసిన వారు మరెవ్వరు నన్ను మరచరు.

200 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర 0.4-0. పొట్టుభర్త వరు 6 బుడ్లు వెల పొట్టుభర్తతో ర్వ 1.8-0 12 బుడ్లు వ 2.18-0 25 బుడ్లు ర్వ 5.8-0. కావలసినవాగ ను దిగువ విలాసమునకు (వాయుడు).

ఆయుర్వేద వైద్యపాఠ్యపు 20 ంతులు, శ్రీ సీతారాధున వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము

కొద్దిరోజులువరకు వెల 8-0-0

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

(ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, రెజివాడ)

మదనకామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము— మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తుక, కుక్కపప్పు, అతియూత్రము మొదలగు వాటిని వారిచి మంచి బలమును, పీర్వవృద్ధి పంభోగ శక్తిని, సంతానప్రాప్తిని గలిగించు వగ్రహసాదములందు డబ్బీలుచాలును, 20 కులములడబ్బీ రు 1-4-0

పాలసుగంధి లేహ్యము — రక్తకుష్టిక శ్రేష్ఠమయినది. సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరోగములు క్లిష్టనొప్పులు, మొదలగువాటిని వారింపును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు.

పి. కె. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం

8 పెరిచేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)

అందరితోను శాంతముగానుండిన మీరు తప్పక నిర్దులముగా

నుండెదరు

అయితే నిమగ్నమైనవన్ను శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగలవన్ను ఉండిన స్వేచ్ఛ కూడ నుండదు.

శాంతమైనవన్ను గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన మా ఆతంక నిగ్రహపాత్రలను వాడుదు. అది తప్పక గణించుచు. ఇంతేగాక ఎరములబిహింతి, మొదల అలసిపోవుట, అశీర్షము మొదలగు వ్యాధులు కూడ గుణమును. 22 మాత్రలు గల బుడ్డి కి ధర ర్వ 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాత్రాటలా గునకై (వాయుడు).

ఆతంక నిగ్రహపాత్రసి

26, బ్రాజ్ఞే మద్రాసు

మనోహర తలనూనె

గారి శంకర్ సోప ఇండస్ట్రియల్ వర్క్సువారిచే తయారుచేయబడు సితైలము పార్శ్వపునొప్పులు, తలనొప్పులు, కండ్లుచుంటలు, నీరుకారుట, పుసులు, దుర్మోసములు మొదలగు సర్వశిరో నేత్రవ్యాధులను నిర్మూలముచేయుచు మంచి సువాసనగలిగి యుండును. మెదడును చల్లబరచి వెండ్రుకలను పెంచును, శరీరమునకు చరిమిన నకల చర్మవ్యాధులు నశించును. 20 కు. సీసా రు. 1. (రెజిస్టరుచేయబడినది.)

జి. సుబ్రహ్మణ్య సన్న్

సోల్ ఏజంటు, బంగ్గోలు.

వ్యాపారసులకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

కామినియా నూనె పెంట్టుక లేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు

పెంట్టుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వర పడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును అట్లుకాకుండా నేడే కామియా నూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుదు. పెంట్టుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ వివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లు చేయును ఒక పరిక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లుఖరీదు రూ 2-10-0. 126 వీటిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

మీకు ఏనువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుదు.

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0

1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 మీ చేతిరుమాలునందు

చుక్కలు వేసికొన్న వరిమళ మన్నిదీశలను వ్యాపించును.

నే కామినియా నె, ఆటోదిల్ బహారు మందువరకులము ప్రతివోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుకెంట్రుగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 కామ్యూనుకి, బొంబాయి అని వ్రాసిన బిడెండుగలకు.

